

„Losy polskich zesłańców i wygnańców” – uroczysty finał konkursu str. 10-11

Wzrost ataków oszustów telefonicznych str. 15

KURIER WILEŃSKI

26-27 stycznia 2023 r.

Nr 11 (19222)

Cena 0,80 euro

Wystawa i dyskusja o Powstaniu Styczniowym: To był zryw nie tylko Polaków

str. 4-5

Fot. Marian Paluszkiewicz

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. nacz.:
Brugita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkievicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wilenski”
Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materialių niezamųwionych redakcija nie
zwraca. Zastręga sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstų.
Za treść ogłoszeń redakcija nie odpowiada.
Opinie Czytelnikų zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

„Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu
Polonia i Polacy za Granicą 2021.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Ukraina otrzyma Leopardy i Abramsy

Honorata Adamowicz

W pierwszym etapie Niemcy mają dostarczyć Ukrainie 14 czołgów Leopard 2 A6. Ponadto niemiecki rząd wydał zgodę innym krajom NATO, w tym Polsce, na eksport niemieckich czołgów na Ukrainę.

USA także chcą wysłać czołgi M1 Abrams na Ukrainę — to zaangażowanie było ważne dla Berlina, który nie chciał działać w izolacji międzynarodowej.

Polska we wtorek złożyła oficjalny wniosek eksportowy do rządu niemieckiego, prosząc o licencję na dostarczenie Ukrainie czołgów bojowych Leopard produkcji niemieckiej, tym samym wywierając na Berlin konkretną presję na działanie.

LITWA W „KOALICJI LEOPARDÓW”

Minister obrony kraju Arvydas Anušauskas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedział, że chociaż Litwa nie posiada czołgów, które mogłaby wysłać na Ukrainę, to przyłączyła się do tzw. koalicji Leopardów.

— Nie mamy czołgów, które moglibyśmy przekazać Ukrainie, ale wzywaliśmy państwa, aby rozpocząć proces przekazania Ukrainie zachodnich czołgów. W Estonii kilka dni temu 11 państw, w tym Polska i Litwa, złożyły oświadczenie, że obowiązkowo należy przekazać czołgi Ukrainie — przypomina Arvydas Anušauskas.

Inne kraje również będą mogły przekazać

Po wielu wahaniach rząd koalicyjny w Berlinie zgodził się na dostawę czołgów Leopard 2.

■ Arvydas Anušauskas Fot. M. P.

takie czołgi Kijowowi, jak ustaliła Niemiecka Agencja Prasowa DPA we wtorek, w kręgach rządowych w Berlinie.

SYMBOLICZNY GEST

— Przekazanie czołgów to symboliczny gest, ale nie tylko. Zmodernizowane czołgi zachodnie są o wiele doskonalsze od czołgów okupanta. Przekazanie czołgów Leopard to taki symboliczny gest. Przejście linii, ponieważ na temat przekazania ulepszonej technologii wojskowej, ulepszonym przepływem techniki wojskowej dyskutowano bardzo długo, ale niestety decyzje nie zapadały. Teraz ta linia już została przekroczone — zaznacza minister obrony kraju.

Ukraina domaga się Leopardów od kwietnia 2022 r. — już wtedy umieszczała je na liście potrzeb, którą dostali Niemcy. Jeszcze na początku stycznia niemiecki minister gospodarki, Robert Habeck, stwierdził, że nie może wykluczyć przeka-

zania Ukrainie Leopardów. Jednak podczas zakończonego w ubiegłym tygodniu szczytu w Davos Niemcy ogłosiły, że przekażą Ukrainie Leopardy tylko pod warunkiem, że Amerykanie wyślą swoje czołgi Abramsy.

WKŁAD POLSKI

Dużą rolę w rozgrywce o Leopardy odegrała także Polska. Podczas niedawnej wizyty we Lwowie prezydent Andrzej Duda zapowiedział, że Polska jest gotowa przekazać Ukrainie Leopardy, zaznaczając, że miałyby się to dziać w ramach międzynarodowej koalicji.

— Myślę, że pierwsze nowoczesne czołgi zaczną na Ukrainę docierać, jak i inne nowoczesne sprzęty wojskowe. Myślę, że po tych krokach możliwości Ukrainy są o wiele większe, nie tylko bronić się, sprzeciwiać się, ale odebrać swoje terytoria i — co najważniejsze — obronić swoich obywateli — mówi w rozmowie z naszym dziennikiem Arvydas Anušauskas. ■

Kowno pozdrawia stolicę z jubileuszem 700-lecia darując piosenkę pt. „Vilniau”. Trzy wersje utworu zostały wydane na płytach winylowych w symbolicznym nakładzie 700 sztuk
Fot. Dainius Labutis, ELTA

Więcej miejsc finansowanych przez państwo dla studentów kierunków medycznych

Ministerstwo Edukacji, Nauki i Sportu rozważa możliwość przyjęcia w kolejnym roku na studia medyczne finansowane przez państwo o 199 osób więcej, zwiększając tę liczbę do ponad 2,7 tys. Zwiększenie liczby miejsc finansowanych przez państwo umożliwi 2 713 osobom podjęcie bezpłatnej nauki

na medycynie. Planowane jest również przyjęcie dodatkowych 85 osób na szkolenia zawodowe finansowane przez państwo. Priorytetem jest kształcenie najbardziej obecnie brakujących specjalistów — pielęgniarek.

Osoby studiujące na niefinansowanych przez państwo programach lub

studiach stacjonarnych będą mogły zawrzeć umowę z zakładem opieki zdrowotnej, który pokryje koszt studiów lub zastosuje inne środki motywacyjne, a uczeń, student lub lekarz rezydent będzie mógł podjąć się pracy w placówce przez uzgodniony okres po ukończeniu studiów. ■

Zw.lt

Wzrosną taryfy usług pocztowych

Od 1 lutego wzrosną taryfy usług pocztowych. Decyzja zapadła w Urzędzie Regulacji Łączności. Najwyższe możliwe taryfy ustalane są po rozpatrzeniu wniosku Poczty Litewskiej dotyczącego podwyższenia taryf i zmiany obowiązujących cen, z uwzględnieniem kosztów świadczenia usług i poniesionych strat.

Taryfy maksymalne dla przesyłek pocztowych nadawanych na Li-

twie wzrastają średnio o ok. 35 proc., zmienia się zasady ustalania taryf międzynarodowych poprzez przeniesienie odpowiedzialności za ustalanie taryf ostatecznych na Poczcie Litewską.

W ten sposób firma otrzymuje większe możliwości szybkiego reagowania na zmiany cen na rynku międzynarodowym. Ponadto zmienia się cennik przesyłek z korespondencją na Li-

twie — zachowane zostały dwa poziomy wagowe dla przesyłek z korespondencją małych rozmiarów („do 50 g” i „51–500 g”) oraz dwa poziomy wagowe dla przesyłek z korespondencją o dużych rozmiarach („do 500 g” i „501–2000 g”).

Wszelka korespondencja międzynarodowa będzie podlegać wyłącznie warunkom dostawy priorytetowej. ■

Zw.lt

Imieniny

26 stycznia

Andrzeja, Ksenofonta, Leona, Paula, Skarbimira, Tymoteusza, Tytusa

27 stycznia

Alruna, Chryzostoma, Dacjusza, Datywa, Elwiry, Henryka, Jerzego, Juliana, Karoliny, Leandera, Natalisa, Przemysława, Przybysława, Rozalii, Teodoryka, Witaliana

Cytat dnia

„Pamięć o Zagładzie milionów osób — Żydów i ludzi innych religii — nie może być ani zapomniana, ani negowana. Nie może być stałego zaangażowania we wspólną budowę braterstwa bez uprzedniego wyrwania korzeni nienawiści i przemocy, które podsycaly grozę Holocaustu” — powiedział w środę podczas audycji generalnej w Watykanie papież Franciszek, tak nawiązał do obchodzonego w piątek Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holocaustu.

Liczba dnia

1 mln USD otrzymał w spadku naczelny dowódca Sił Zbrojnych Ukrainy, generał Walerij Załużny. Był to spadek od obywatela Stanów Zjednoczonych o ukraińskich korzeniach; całą sumę dowódca przekazał na rzecz armii ukraińskiej

Wystawa i dyskusja o Powstaniu Styczniowym: To był zryw nie tylko Polaków

Antoni Radczenko

Przed 160. laty na ziemiach byłej Rzeczypospolitej Obojga Narodów wybuchło Powstanie Styczniowe. Z okazji rocznicy powstania odbyło się wiele wydarzeń — między innymi wystawa oraz dyskusja o wkładzie innych narodów w zryw niepodległościowy, które odbyły się 24 stycznia w Wilnie. Oba wydarzenia były współorganizowane przez polską placówkę dyplomatyczną w Wilnie.

„Wpisujemy się w obchody 160-lecia, które miały miejsce w Wilnie na cmentarzu na Rossie i w Kijowie w Twierdzy Kijowskiej, w takich miejscach żałoby i kaźni jak w Cytadeli Warszawskiej. Obchody te odbywamy pod pięknym symbolem — herbem trójdzielny. Tak nam bliskim. Pamięć o powstańcach jest szczególnie ważna w tych trudnych czasach” — mówiła w Pałacu Władców ambasador RP na Litwie Urszula Doroszewska.

Szefowa polskiej placówki dyplomatycznej wyznała zebranim, że ma stosunek osobisty do Powstania Styczniowego. „Kiedy przyjechałam tutaj, to było 24 lipca 2017 r. Tego dnia ogłoszono odnalezienie ciał powstańców na górze w Wilnie. To zrobiło ogromne wrażenie. Wyglądało to tak, że specjalnie się pojawili, abyśmy mieli dobrych patronów na te trudne czasy” — oświadczyła Doroszewska.

WSPÓLNE WARTOŚCI

W Pałacu Władców odbyła się debata „Powstanie 1863–1864 – cztery kultury w jedności przeciwko zwierzchnictwu Rosji. Lekcja dla współczesności”. Na początku zebrani mogli podziwiać występ międzynarodowego chóru męskiego „Unia”, który zaprezentował publiczności piosenki patriotyczne czterech narodów.

Prelegentami dyskusji byli znani naukowcy z Polski, Litwy, Białorusi oraz Ukrainy. Prof. Bohdan Cywiński z Polski, prof. dr hab. Tamara Bairauskaitė z Litwy, prof. dr hab. Aliaksandr Smalianchuk z Białorusi,

Wystawa „Walka o wolność. Powstanie styczniowe 1863–1864” składa się z 13 plansz

prof. dr hab. Iryna Matiasz z Ukrainy próbowali odpowiedzieć na pytania: Czego uczy nas powstanie, represje, wspólna oręż? Jak Rosjanie wykorzystali powstanie propagandowo? Jak bardzo wspólni bohaterowie kształtują naszą regionalną tożsamość suwerennych krajów?

— Dla nas w Ukrainie tamto powstanie to była walka o życie, wolność, równość, o szacunek do ludzi, dlatego jest tak bardzo dla nas aktualne. Zwłaszcza teraz. Teraz idzie walka nie tylko o Ukrainę, ale również o Polskę i Litwę. O wszystkie narody wyznające wspólne wartości — ocenia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prof. dr hab. Iryna Matiasz z Narodowej Akademii Nauk Ukrainy.

MANIFESTACJA W KOWNIE

Kilka godzin przed dyskusją w Pałacu Władców, przy wileńskim kościele franciszkańskim, odbyło się otwarcie wystawy „Walka o wolność. Powstanie styczniowe 1863–1864”. Wystawa została przygotowana przez Muzeum Historii Polski na zamówienie Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Obecny na otwarciu dyrektor muzeum, Robert Kostro, na wstępie zacytował zebrany fragment pamiętnika z 1861 r.: „Wielotysięczny

tłum zaległ wybrzeża Niemna. Jednocześnie z kilku kościołów kowieńskich wyszły procesje wyobrażające Litwę. Na przeciwległym brzegu Niemna w Aleksocie zgromadziło się kilka procesji z przyległych parafii Polski kongresowej, które miały połączyć się na moście z procesjami kowieńskimi. Radość była nieopisana, gdy tłumy przepuszczano przez most i połączyły się z tłumami w Aleksocie, skąd podążono do Piątkowa przy nieustannych śpiewach na przemian pieśni polskich i litewskich”.

Przytoczony fragment opisywał przez jednego ze świadków wydarzenie, które weszło do historii pod nazwą Manifestacja Jedności Rzeczypospolitej Obojga Narodów w Kownie. To była największa manifestacja na terenach byłej I RP zorganizowana dla uczczenia unii w Krewie. Szacuje się, że w manifestacji wzięło udział od 10 do nawet 30 tys. osób. Most w Kownie miał szczególne znaczenie, ponieważ faktycznie łączył dwa światy. O ile Kowno było pod bezpośrednim zarządzaniem urzędników carskich, to Aleksota należała do Królestwa Polskiego, która nawet po powstaniu listopadowym cieszyła się pewną autonomią.

4.>>

Na przykład nadal funkcjonował Kodeks Napoleona. Różne były też kalendarze. „Z pewnością tej Rzeczypospolitej już nie można było odbudować. Pamięć o tej Rzeczypospolitej, o tym, że to był wolny kraj, że rosyjska niewola jest wspólną niewolą, była motorem działania powstańców styczniowych” — zaznaczył dyrektor Muzeum Historii Polski.

Manifestacje przed wybuchem powstania oraz samo powstanie wymierzone w rosyjskiego zaborcę faktycznie było ostatnią wspólną akcją narodów współtworzących niegdyś jedno państwo. Później ruchy narodowe raczej samodzielnie starały się osiągnąć niepodległość.

RÓŻNE NARODY

Wystawa „Walka o wolność. Powstanie styczniowe 1863–1864” składa się z 13 plansz, które w syntetyczny sposób przedstawiają genezę powstania. Wystawa nie ogranicza się tylko do udziału Polaków.

— Wystawa, którą pokazujemy tutaj w Wilnie, jest przeznaczona przede wszystkim dla innych narodów. Dla tych zwłaszcza, które uczestniczyły w powstaniu styczniowym jako część tego wielkiego narodu

Chór męski „Unia” zaprezentował publiczności piosenki patriotyczne czterech narodów

Rzeczypospolitej, w tym Litwini, Białorusini, Ukraińcy. Chcieliśmy pokazać, że to powstanie było nie tylko powstaniem Polaków, ale wszystkich. W tym również Żydów, którzy walczyli o swoje narodowe sprawy jako Żydzi polscy — Robert Kostro tłumaczy cel przyświecający projektowi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Plansze zostały umieszczone na ogrodzeniu kościoła franciszkańskiego na wileńskiej Starówce i tym samym przypominają o szczególnej roli wleńskich franciszkanów w

ruchu oporu. Franciszkanin o. Marek Dettlaff na otwarciu wystawy przypomniał zebranym, że przed tym kościołem w latach 60. XIX w. odbywały się manifestacje przeciwko zaborcy. „Tu były śpiewane pieśni patriotyczne, religijne, bracia franciszkanie przyjmowali przysięgi powstańcze i odprawiano msze święte na rozpoczęcie powstania, a także za tych, którzy zginęli w Wilnie i Warszawie” — oświadczył duchowny.

Fot. Marian Paluszkiwicz

W Pałacu Władców odbyła się debata z udziałem naukowców z Polski, Litwy, Białorusi i Ukrainy

Koniuchy to wyjątkowe miejsce dla Polaków

Zbliża się kolejna rocznica mordu w Koniuchach. „To miejsce ma ogromne znaczenie nie tylko dla mieszkańców rejonu solecznickiego czy Wileńszczyzny, ale dla wszystkich Polaków” — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” ks. Jarosław Wąsowicz, który Koniuchy odwiedza regularnie.

Ilona Lewandowska

Mord w Koniuchach to przykład jednej z wielu zbrodni w czasie II wojny światowej, której ofiarą padli cywile. Choć doszło do niego w czasie niemieckiej okupacji (w nocy z 28 na 29 stycznia 1944) sprawcami nie byli wówczas Niemcy. To 120-150-osobowa grupa sowieckich partyzantów otoczyła wieś i ok. godziny piątej rano przystąpiła do ataku, który trwał niecałe dwie godziny. Najpierw pochodniami podpalano słomiane dachy domów, a następnie do uciekających w popłochu mieszkańców strzelano na oślep. Zginęło wówczas co najmniej 38 osób, kilkanaście zostało rannych. W zbrodni wzięli udział członkowie różnych oddziałów stacjonujących w Puszczy Rudnickiej: „Śmierć Okupantowi”, „Śmierć faszyzmowi”, „Piorun”, „Margirio”, oddział im. Adama Mickiewicza. Pierwszy z wymienionych należał do Brygady Kowieńskiej Litewskiego Sztabu Ruchu Partyzantckiego, pozostałe zaś do Brygady Wileńskiej. W ich skład wchodził także żydowski partyzant, uciekinierzy z gett w Kownie i Wilnie.

— Koniuchy to wyjątkowe miejsce dla nas, Polaków, musimy zrobić więc wszystko, by podtrzymywać pamięć o tym miejscu, jak też o wszystkich, którzy za Polskę, czy za to, że byli Polakami, oddali życie. To mord wyjątkowy, bo o ofiarach długo nie można było mówić. Fakt, że mordu dokonała sowiecko-żydowska partyzantka, spowodował, że nie można było o tym mówić w czasach sowieckich, z różnych względów także później panowało milczenie. Można powiedzieć, że dopiero ostatnie dwie dekady, gdy powstał pomnik w Koniuchach, przyczyniły się do ożywienia pamięci — zauważa ks. Jarosław Wąsowicz.

Rzeczywiście, dopiero w 60. rocznicę pacyfikacji wsi ustawiono krzyż, na którym umieszczono 38

Modlitwa przy krzyżu upamiętniającym ofiary mordu

Fot. archiwum ks. Jarosława Wąsowicza

nazwisk ofiar. O ich upamiętnienie zabiegał Solecznicki Oddział ZPL przy wsparciu Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

— To miejsce stało się stałym punktem na trasie pielgrzymki suwalskiej. Co roku, gdy idziemy z Suwałk do Ostrej Bramy, mamy tam patriotyczny apel, podczas którego chcemy powierzać Panu Bogu wszystkich pomordowanych w tym miejscu, ale także wszystkich innych, którzy zostali pomordowani na Wileńszczyźnie. Tak to już jest, że to ziemia męczenników, bo wielu było przecież takich, którzy za polskość tu zostali zabici — mówi ks. Wąsowicz.

Salezjanin podkreśla, że o zbrodni pamiętać warto przede wszystkim po to, by budzić wrażliwość na podobne wydarzenia, które niestety nie są zamkniętą przeszłością.

— O takich miejscach trzeba przede wszystkim mówić prawdę. Dziś pomnik w Koniuchach może być dla nas bodźcem do zadumy, refleksji, także tego, by budować przyjaźń między ludźmi i narodami, by do takich tragedii nie dochodziło. Ważne jest też, byśmy uczyli reagować na nie

kolejne pokolenia, bo — co nam pokazuje sytuacja na Ukrainie — zbrodnie na ludności cywilnej nadal są dokonywane — zauważa rozmówca.

Sprawcy zbrodni w Koniuchach nigdy nie zostali ukarani. IPN rozpoczął postępowanie w tej sprawie 8 marca 2001 r. Przesłuchano świadków mieszkających w kraju, zakończono również poszukiwania dokumentów w polskich i zagranicznych archiwach. Zebrano obszerny materiał dowodowy w postaci zeznań mieszkańców Koniuchów, naocznych świadków zbrodni i dokumentów archiwalnych (meldunki policji litewskiej, szyfrogramy partyzantów sowieckich, kopie akt osobowych partyzantów sowieckich, w których to są adnotacje, że uczestniczyli oni w atakach, kopie dzienników bojowych sowieckich oddziałów partyzantkich). Śledztwo zostało zakończone postanowieniem o umorzeniu, z 21 maja 2020 r., „wobec śmierci sprawców kierowniczych oraz niewykrycia pozostałych sprawców”.

Skandal pedofilski na Litwie. Eksposeł Bartoševičius przed poważnymi zarzutami

„Niezależnie od decyzji sądu, sam fakt, że nazwisko posła na Sejm pojawiło się obok tych artykułów, o których wspomina Prokuratura Generalna, nie może być interpretowany inaczej niż szok” — odniosła się premier Ingrida Šimonytė do informacji o dochodzeniu przedprocesowym wobec posła, konserwatysty Kristijonasa Bartoševičiusa.

Bartoševičius, należący do konserwatywnego ugrupowania w Sejmie RL, ogłosił w poniedziałek rano, że z powodów osobistych rezygnuje z mandatu posła. Tego samego dnia we wczesnych godzinach popołudniowych prokurator generalna Nida Grunskienė zwróciła się do przewodniczącej Sejmu o zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia i zniesienie immunitetu parlamentarzysty K. Bartoševičiusowi, ponieważ toczy się dochodzenie w sprawie przemyco seksualnej wobec osoby małoletniej i niepełnoletniej oraz molestowania osoby poniżej 16. roku życia.

Bartoševičius twierdzi, że jego decyzja o zrezygowaniu z mandatu poselskiego i apelacja Prokuratora Generalnego nie są ze sobą powiązane. Były parlamentarzysta twierdzi, że nic nie wie o stawianych mu zarzutach i że wycofał się z Sejmu po długim namyśle. Główna Komisja Wyborcza przychyliła się we wtorek do jego wniosku.

Prokuratura Generalna twierdzi, że w oparciu o dane wszczętego w listopadzie ub. r. postępowania przygotowawczego „konieczne jest pociągnięcie posła obecnej kadencji Kristijonasa Bartoševičiusa do odpowiedzialności karnej lub innego ograniczenia jego praw”. Postępowanie prowadzone jest w sprawie czynów przewidzianych w części 4 art. 150, w części 1 art. 153 i w części 3 art. 150 Kodeksu Karnego. Przewidują one odpowiedzialność za przemoc seksualną i molestowanie seksualne osób nieletnich.

We wtorek premier Ingrida Šimonytė zapewniała, że do tej pory nic nie wiedziała o toczącym się dochodzeniu w sprawie domniemanego molestowania seksualnego, w której figuruje były już członek frakcji

■ Kristijonas Bartoševičius Fot. Irs.lt

konserwatystów. „O tym, że toczy się dochodzenie, naprawdę dowiedzieliśmy się wczoraj, jak wszyscy. W pełni wierzę, że sam Kristijonas o tym nie wiedział, ponieważ prawdopodobnie taktyka śledztwa jest taka, że najpierw bada się coś innego” — przypuszczała Šimonytė.

Premier powiedziała również, że jeszcze zanim organy praworządności poinformowały o śledztwie, nie zaskoczyło jej ogłoszone przez Bartoševičiusa pragnienie wycofania się z Sejmu. Akcentowała, że ani ona, ani jej koledzy nie podejrzewali posła o możliwe niewłaściwe działania. „Nie wiem, czy są przeprosiny, które byłyby odpowiednie, gdyby sąd potwierdził te zarzuty. Naprawdę będzie mi bardzo trudno z tym żyć, już teraz jest mi bardzo trudno z tym żyć” — powiedziała premier we wtorkowym wywiadzie dla BNS.

Premier wyraziła żal, że w tę sytuację „został uwikłany” Sejm, partia.

„Dorośli są odpowiedzialni przede wszystkim za własne działania” — podkreśliła. Zaznaczyła też, że domniemane przestępstwo nie zostało jeszcze udowodnione przez sąd. „Ufam prokuratorom, ufam sądom i wiem, że obie strony w tej sprawie — zarówno ta, która oskarża, jak i ta, która jest oskarżana — mają podstawowe prawo człowieka — prawo do rzetelnego procesu” — powiedziała Šimonytė.

Wyraziła też nadzieję, że sprawa nie potrwa długo. „Wydaje mi się, że teraz głównym celem jest, aby sprawiedliwości stało się zadość tak szybko, jak to możliwe. Bo myślę, że chcą tego nie tylko ludzie, którzy go oskarżają, ale także osoba, którą obwiniają, ponieważ w jego interesie jest to, aby sprawiedliwość nastąpiła tak szybko, jak to możliwe. Leży to również w interesie nas wszystkich” — powiedziała premier.

Zrzekając się mandatu członka Sejmu, Bartoševičius traci również immunitet prawny, więc organy praworządności będą mogły go pociągnąć do odpowiedzialności karnej.

Bartoševičius do Sejmu został wybrany w 2020 r. z listy Związku Ojczyzny – Chrześcijańskich Demokratów Litwy. W kwestionariuszu wyborczym polityk wskazał, że jest kawalerem. Z wykształcenia jest nauczycielem języka angielskiego, pracował w kilku gimnazjach w Kownie, w Litewskim Związku Niewidomych i Słabowidzących, przez osiem lat pełnił funkcję dyrektora chóru chłopięcego i młodzieżowego „Ažuoliukas”, był managerem Wileńskiego Klubu Jazzowego. ■

Opr. A.P. (na podst. BNS)

Z czym kojarzy się Wilno?

Wystawa upominków w stołecznym muzeum

Od 27 stycznia w Muzeum Wilna (ul. Vokiečių 6) czynna będzie wystawa pt. „Vilkas, bokštas ir bažnyčia. Vilniaus suvenyrai”. W ekspozycji znajdują się pamiątki, które ludziom przypominają lub przypominały Wilno. Wystawa potrwa do 2 lipca.

Justyna Giedrojć

Nowa wystawa, na którą zaprasza Muzeum Wilna, poświęcona jest upominkom.

— Souvenir w tłumaczeniu z francuskiego znaczy wspomnienie, pamiątkę. W ekspozycji znalazły się pamiątki, czyli upominki nawiązujące do tematyki wileńskiej. Zostały w różnych okresach nabyte w naszym mieście przez różnych ludzi. Znaczenie upominku przywiezionego z podróży znakomicie odzwierciedla znana opowieść o tym, jak Napoleon Bonaparte podczas pobytu w Wilnie marzył o przeniesieniu kościoła św. Anny do Paryża. To miała być też swego rodzaju pamiątka z wyprawy wojennej francuskiego imperatora. Wiadomo jednak, że przywiezione z różnych zakątków świata upominki to przeważnie drobne przedmioty, które z łatwością możemy zmieścić nawet w kieszeni. Patrząc na nie, wspominamy nie tylko miejsca, które zwiedziliśmy, ale też wydarzenia, ludzi, których poznaliśmy podróżując — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Rūta Miškinytė, rzeczniczka prasowa Muzeum Wilna.

Ekspozycja przybliży zwiedzającym tematykę wileńskich upominków.

— Przygotowując wystawę, szukaliśmy odpowiedzi na wiele pytań: jakie motywy najczęściej spotykane są na upominkach, co na to wpływa, jakie pamiątki są najbardziej popularne, jak zmieniały się ich forma i treść, jakim nasze miasto chcą zapamiętać turyści, jak w ogóle powstają upominki oraz kto je wytwarza — dodaje rozmówczyni.

Wystawa obejmuje długi okres — od połowy XVIII w. do czasów

Wystawa upominków obejmuje okres od połowy XVIII w. do czasów obecnych
Fot. Vilniaus muziejus

obecnym. Różne przedmioty przybliżają wiele ciekawych historii związanych z Wilnem i jego mieszkańcami.

Wilno jest miastem chętnie odwiedzanym przez obcokrajowców. Jest coraz częściej wymieniane jako atrakcyjne miejsce dla osób poszukujących nowych wrażeń. Stolicę Litwy polecają międzynarodowe media z zakresu turystyki — National Geographic, TripAdvisor i Frommer's. W przygotowanych przez nich artykułach wspomina się o 700-leciu Wilna, wielowiekowej kulturze, kuchni regionalnej.

Jedną z najbardziej cenionych i zawsze poszukiwanych pamiątek z Litwy jest bursztyń, zwany także „litewskim złotem”. Wśród najbardziej popularnych upominków znalazły się także wyroby z lnu, kubki, koszulki, czapki i skarpetki z symboliką Wilna. Litewski sękacz (lit. šakotis) oraz litewskie sery, odpowiedniki włoskiego parmezanu są najlepszym prezentem dla smakoszy.

Wystawę „Vilkas, bokštas ir bažnyčia. Vilniaus suvenyrai” zorganizowano w ramach obchodów jubileuszu 700-lecia stolicy Litwy.

Bilet wstępu kosztuje 4 euro, dla uczniów, studentów i seniorów — 2 euro. Bezpлатnie muzeum mogą zwiedzać obywatele Ukrainy, dzieci w wieku przedszkolnym, seniorzy w wieku ponad 80 lat, wychowankowie domów dziecka, osoby niepełnosprawne oraz osoby im towarzyszące. ■

Na 700-lecie Wilna Małe okienko w niebie

*Istniejąc po tamtej stronie
będę wpatrzony w Ciebie.
Mam tylko prośbę jedyną:
Niech w miejscu bez miejsca
pojawia się czasem
maleńkie okienko,
przez które będę
w pamięci spoglądać na miasto.
Bo czymże byłoby niebo
bez Wilna?*

Tomasz Snarski

Czwartoklasiści i ósmoklasiści sprawdzają swoje osiągnięcia w nauce

Anna Pieszko

W tym tygodniu w szkołach na Litwie rozpoczął się Narodowy Test Osiągnięć Uczniów (lit. Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas, NMPP). Nowością jest to, że ósmoklasiści po raz pierwszy przystąpią do ogólnokrajowego sprawdzianu z języka polskiego. NMPP będzie realizowany elektronicznie.

— Uczniowie klas 4 złożą dwa testy. We wtorek przystąpili do testu czytania w języku polskim, za tydzień złożą test z matematyki. Uczniowie klas 8 przystąpią do 3 sprawdzianów: testu czytania z języka litewskiego, matematyki, jako ostatni złożą test czytania z języka polskiego — wymienia Andżela Dajlidko, polonistka, wicedyrektorka Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach.

Testy z matematyki uczniowie klas 4 i 8 otrzymają w wersji tłumaczonej, po polsku. Test czytania z języka litewskiego, do którego przystąpią ósmoklasiści szkół polskich na Litwie, będzie ujednolicony z testami dla uczniów szkół litewskich.

— W tym roku uczniowie składają elektroniczne testy nie po raz pierwszy. Każde dziecko ma swój własny kod dostępu do systemu i samodzielnie pracuje przed ekranem komputera. Sprawdziany są przygotowane na podstawie przedmiotowych programów nauczania, więc nie powinny nastroczać jakichś trudności. Uczniowie próbowali już swoich sił w teście składanym elektronicznie, więc już wiedzą, że muszą pilnować czasu, że mogą sprawdzić, ile procent zadań już zostało wykonanych — tłumaczy nasza rozmówczyni.

Według Narodowej Agencji Edukacji w tym roku w NMPP weźmie udział 29 481 uczniów klas czwartych i 28 481 uczniów ósmych klas z 750 szkół w kraju. Niedawno uchwalone poprawki do Ustawy o edukacji wyeliminowały sprawdziany w klasie 6, a NMPP w klasach 4 i 8 stanie się obowiązkowy od roku szkolnego 2024-2025.

Umiejętności w zakresie języka ojczystego, państwowego oraz matematyki uczniowie sprawdzają podczas ogólnokrajowych testów **Fot. M. P.**

„Wdrożyliśmy kilka innowacji: po wprowadzeniu wcześniejszego terminu sprawdzianów ogłosiliśmy z wyprzedzeniem formaty zadań z matematyki, języka litewskiego i języków ojczystych — białoruskiego, polskiego, rosyjskiego. Pomogło to nauczycielom sprawdzić, jakie zadania zostaną przesłane podczas sprawdzianów. Zmieniono również tryb organizowania NMPP: teraz same szkoły dzielą uczniów na grupy. Wszystko to pomoże skuteczniej przeprowadzić krajowy test osiągnięć” — mówi Rūta Krasauskienė, dyrektorka Narodowej Agencji Edukacji.

Czwartoklasiści jako pierwsi sprawdzą swoją wiedzę i umiejętności: w dniach 24–25 stycznia przystąpili do testu czytania, a 31 stycznia-1 lutego — do testu z matematyki. Ósmoklasiści w dniach 7–8 lutego przystąpią do testu czytania z języka litewskiego, a w dniach 21–22 lutego sprawdzą matematykę. NMPP zakończy się 24 lutego testem czytania języka ojczystego (białoruskiego, polskiego, rosyjskiego). Ten test wykona 2 652 ósmoklasistów.

W latach poprzednich testy były składane na wiosnę, w kwietniu-maju. W tym roku ruszyły już w styczniu.

— Trochę się obawiamy, czy w zadaniach będzie uwzględnione to, że program jeszcze nie został opanowany do końca. Mam nadzieję, że uczniowie sobie poradzą — dzieli się obawami Andżela Dajlidko.

W tym roku po raz pierwszy osiągnięcia czwartoklasistów i ósmoklasistów NMPP będą oceniane nie tylko punktami — każdemu uczestnikowi zostanie przypisany odpowiedni poziom osiągnięć (nieosiągnięty, zadowalający, podstawowy, wyższy).

System oceny umiejętności uczestników NMPP pozostaje niezmienny: wszystkie zadania będą oceniane automatycznie, każdy uczeń zobaczy ocenę punktową w oknie zadania. Szczegółowe raporty na temat wyników uczestników NMPP i poziomu osiągnięć uczniów dotrą do szkół i samorządów w późniejszym terminie.

Narodowe testy osiągnięć uczniów w klasach 4 i 8 odbywają się corocznie od 2012 r. ■

„Losy polskich zesłańców i wygnańców” – uroczysty finał konkursu

Ilona Lewandowska

W tym roku jego tytuł brzmiał „Wszyscy sami swoi. Losy polskich zesłańców i wygnańców z Kresów Wschodnich”, a uroczysty finał konkursu połączono z obchodami 160. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.

OCALIĆ RODZINNE HISTORIE

Uczestnicy konkursu mieli za zadanie opisanie rodzinnej historii, związanej z zesłaniem lub też przesiedleniami Polaków z Wileńszczyzny. Nadesłane prace były nie tylko ocenione przez jury, ale także – co może jeszcze ważniejsze – wydane w formie niewielkiej książeczki.

– Ten konkurs nie tylko uczy historii, bo przecież poprzez opisanie tych rodzinnych losów uczniowie lepiej poznają również czasy, w jakich żyli ich przodkowie, ale także dzięki niemu te historie zostają ocalone. Wydanie rodzinnych opowieści w formie książki pozwala je utrwalić, zachować od zapomnienia

Polska Wirtualna Szkoła na Litwie zrealizowała kolejną edycję konkursu poświęconego upamiętnieniu rodzinnych historii uczniów polskich szkół na Litwie.

– zauważa Krystyna Masalska, jedna z organizatorek konkursu.

Ubiegłoroczną edycję wsparła Ambasada RP w Wilnie a także Fundacja Odtworzenia Dziedzictwa Narodowego. W tym roku konkurs zyskał znacznie więcej sponsorów, wsparła go również Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie, Instytut Pamięci Narodowej oraz Samorząd Rejonu Wileńskiego, stąd znacznie bardziej uroczyste zakończenie projektu. Nagrody wręczali m.in. konsul Irmina Szmalec, przedstawiciele organizatorów, mer Maria Rekść czy Adam Hlebowicz, dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN. Wśród gości był jeden szczególnie – prawdziwy świadek historii, Tadeusz Likszo z Mościszek, który jako trzyletnie dziecko został wywieziony wraz z rodziną w okolice Tomśka. Historię jego wywózki opisała w ramach konkursu dwunastoletnia wnuczka, Marzena.

Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w Starym Teatrze w Wilnie

(dawniej Teatr na Pohulance), a o zainteresowaniu wydarzeniem najlepiej świadczyła pełna widownia. Jak podkreślają główne organizatorki konkursu, Anna Pawłowicz-Janeczys i Krystyna Masalska, poziom tegorocznych prac był znacznie wyższy niż w ubiegłym roku.

– Spisane historie są świadectwem tamtych wydarzeń. Niejedna łza zakręciła się w oku podczas czytania o losach najbliższych osób, o losach Polaków z Wileńszczyzny – podkreślają organizatorki konkursu.

Pomysłodawczynią tematu tegorocznej książki była Bożena Bieleninik, polonistka z Gimnazjum im. Rafała Kalinowskiego w Niemiezu.

– W ubiegłym roku to właśnie moi uczniowie nadesłali najwięcej prac na konkurs, może dlatego, że jego temat był mi bardzo bliski i bardzo zaangażowałam się w te przygotowania.

11.>>

■ Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w teatrze na Pohulance Fot. Ilona Lewandowska

10.>>

W tym roku, kiedy zapytano mnie o temat, zaproponowałam zesłania.

Przecież to właśnie jest doświadczenie wielu rodzin z Wileńszczyzny, doświadczenie, które łączy kolejne pokolenia, bo na Sybir szli już przecież powstańcy styczniowi, o których w tym roku szczególnie pamiętamy. To taki niełatwy, smutny temat, ale uczniowie bardzo się w niego zaangażowali. Niektórzy spośród tych powojennych zesłańców jeszcze żyją, więc jest to ostatni moment, by zebrać ich świadectwa — mówi polonistka.

O HISTORII POPRZEZ TEATR

Teatr „Wędrownica”, który od lat prowadzi Bożena Bieleninik przygotował dla uczestników dwuczęściowy spektakl. Pierwsza część opowiadała o losach patrona gimnazjum, powstańca i sybiraka Józefa, którzy przeszli do historii jako święty Rafał Kalinowski. Druga część opowiadała o Wigilii na Syberii w wieku XX.

— Ten spektakl powstał na podstawie autentycznych pamiętników i listów. Chcieliśmy oddać klimat, miejscami także grozę tych czasów. Dla mnie osobiście praca nad nim była wielkim przeżyciem. Zwłaszcza czytanie rękopisów Kalinowskiego, do których udało mi się dotrzeć, było niezwykle doświadczeniem, które mam nadzieję udało mi się przekazać uczniom — mówi Bożena Bieleninik.

Wszyscy uczestnicy uroczystości na Pohulance mogli zabrać ze sobą do domu pamiątkę — książkę „Wszyscy sami swoi. Losy polskich zesłańców i wygnańców z Kresów Wschodnich”, która zawiera nie tylko historie Polaków z Wileńszczyzny, ale również bogaty zbiór fotografii. Znalazły się w niej wszystkie prace konkursowe, które podzielono na trzy kategorie wiekowe i w tych kategoriach przyznano nagrody i wyróżnienia. W kategorii wiekowej 12 lat wpłynęły trzy prace, w kategorii wiekowej 14–15 lat wpłynęło 11 prac, a w kategorii wiekowej 16–19 lat wpłynęło 5 prac. ■

Uczestnicy uroczystości mogli zabrać ze sobą pamiątkę — książkę „Wszyscy sami swoi. Losy polskich zesłańców i wygnańców z Kresów Wschodnich”

Fot. Ilona Lewandowska

Wyniki konkursu „Wszyscy sami swoi. Losy polskich zesłańców i wygnańców z Kresów Wschodnich”

W kategorii wiekowej 12 lat, nagrody otrzymały:

I nagroda: Marzena Karnecka, za pracę: „Historia mojego dziadka”,
 II nagroda: Elizabeta Siwaczowa, za pracę: „Podróże życia albo historia z albumu wspomnień”,
 III nagroda: Emilia Judżentytė, za pracę: „Wspomnienia mojej prababci Stanisławy”.

W kategorii wiekowej 14–15 lat nagrody otrzymali:

I nagroda: Karolina Jewsa, za pracę: „Kowalki–Workuta”,
 I nagroda: ex aequo: Daniel Kołba, za pracę „Mieczysław Gradzewicz — bohater naszego miasteczka Mejszagoły”,
 I nagroda ex aequo, Dominik Tomaszewicz za pracę: „Trudne i chlubne losy moich przodków”,
 II nagroda: Kamila i Karina Turbaitė, za pracę: „Losy naszego prapradziadka Franciszka Korowajczyka”,
 II nagroda ex aequo: Gabriela Klinciewicz, za pracę: „Nasza rodzinna wędrownica ludów”,
 III nagroda: Marcin Mieczkowski za pracę: „List do przeszłości”,

III nagroda ex aequo: Urtė Aidukaitytė, za pracę: „Mój prapradziadek Władysław Tankielun”,
 III nagroda ex aequo: Dominika Staniulionytė, za pracę: „Żyje w naszych sercach Edward Trumpalkalski”.

Wyróżnienia otrzymały:

Emilia Krasowska, za pracę: „Historia, która kończy się w Katyniu”,
 Oliwia Stankevičiūtė, za pracę: „Historia kołem się toczy”,
 Karolina Śnieżko, za pracę: „Stanisław Śnieżko, chluba naszej rodziny”.

W kategorii wiekowej 16–19 lat nagrody otrzymały:

I nagroda: Ewelina Korwel, za pracę: „Czerwony wagon”,
 II nagroda: Adela Orłowska, za pracę: „Skrzynka pełna historii”,
 III nagroda: Adrianna Čiraitė, za pracę: „Białe epitafium na ścianie kościoła”.

Wyróżnienia otrzymali:

Aleksander Skokunow, za pracę: „Dzieje moich przodków”,
 Justyna Tankielun, za pracę „Miłość i losy Kresowiaków”.

Estońskie Muzeum Wojny i Muzeum gen. Laidonera

Leszek Wątróbski

Zgodnie ze swoim statutem muzeum zajmuje się lokalizowaniem, gromadzeniem, konserwacją, badaniem i rozpowszechnianiem obiektów i materiałów związanych z estońską historią wojskowości, a także badaniem historii wojskowości i rozwijaniem stosunków międzynarodowych z innymi odpowiednimi instytucjami.

Muzeum położone jest w Viimsi, przy ul. Mõisa tee, ok. 10 km na północ od Tallinna. Dawniej była to niewielka wieś. O jej istnieniu wspomniano już w duńskiej księdze spisowej z roku 1241. Viimsi została zakupiona w drugiej połowie XV w. przez zakonników z klasztoru Piritas, który był jednym z największych monasterów w północnej Europie. Dwa wieki później, w roku 1758, Elżbieta – cesarzowa Rosji (córka Katarzyny I), podarowała posiadłość estońskiemu gubernatorowi generalnemu księciu Friedrichowi Holstein-Beckowi. A po kilkukrotnej zmianie właścicieli dwór stał się własnością hrabiego Aleksandra von Buxhoevedena w 1818 r., który nakazał zbudowanie obecnego budynku. W roku 1919 dwór został przekazany Republice Estońskiej.

W 1923 r. parlament przyznał posiadłość generałowi porucznikowi Johanowi Laidonerowi za jego zasługi w wojnie o niepodległość. Dwór pozostał własnością Laidonera do 1940 r.

Po odzyskaniu przez Estonię niepodległości i odejściu wojsk rosyjskich powstało pytanie, co zrobić z dworem Viimsi, dawną letnią rezydencją generała Johana Laidonera, naczelnego dowódcy estońskich sił zbrojnych. Do początku 1990 r. dwór mieścił jednostkę nadzoru radiowego Radzieckiej

Muzeum Estońskiej Wojny o Niepodległość powstało w roku 1919. Po odrestaurowaniu (2001) zostało przemianowane na Estońskie Muzeum Wojny gen. Laidonera.

■ Johan Laidoner (1884–1953)

Generał miał więzi z Polską. W roku 1904, podczas służby w armii rosyjskiej w Wilnie, poznał Polkę, szlachciankę – Marię Kruszewską, którą poślubił 30 października 1911. Następnie, w roku 1928, jako naczelny wódz Estonii gen. Laidoner złożył oficjalną wizytę w Warszawie.

Marynarki Wojennej Bałtyku, która pozostawiła swój „ślad” na budynku. 15 września 1993 r. Rada Parafialna Viimsi podjęła decyzję o przekształceniu dworu w Muzeum Parafialne Viimsi, które zaczęło gromadzić przedmioty i informacje związane przede wszystkim z Johanem Laidonerem.

Nowe Estońskie Muzeum Wojny powstało w roku 2001. Ekspozowane są w nim wystawy ukazujące historię wojen toczonych w Estonii, służbę narodu estońskiego w wojsku innych krajów i wojnach toczonych w innych częściach świata z udziałem narodu estońskiego. W salach muzealnych znajdują się mundury i broń z okresu przedwojennego oraz te obecnie używane przez Siły Obronne. Manekiny ubrane są w mundur przedwojennego podoficera Sił Obronnych oraz fantazyjną kurtkę husarską i czerwone spodnie członka Pułku Kawalerii. Ekspozowany jest również mundur polowy, broń, sprzęt i wnętrza koszar, używane przez wojsko Republiki Estońskiej, członka NATO od 2004 r. Odwiedzający mogą przymierzyć kamizelkę przeciwlotniczą, kask i uprząż.

Wśród stałych ekspozycji ważne miejsce znajduje postać gen. Johana Laidonera, naczelnego wodza Armii Estońskiej, a w latach 1922–1929 – reprezentanta Republiki Estońskiej w Lidze Narodów. Na terenie przylegającego do muzeum parku znajduje się pomnik Johana i Marii Laidonera. Konkurs na projekt tego pomnika przyniósł 18 zgłoszeń, a zwycięzcami zostali Juhan Kangilaski i Maria Freimann, z ich pracą zatytułowaną Taaskohtumine (Reunion). Pomnik przedstawia powrót Laidonera po długiej nieobecności. Ma 4 metry wysokości i jest wykonany z czarnego granitu.

Dyrekcja muzeum planuje dalszy rozwój placówki. Potencjalną nową lokalizacją tej placówki jest twierdza morska Patarei i jej nadbrzeżne otoczenie.

12.>>

Plan zakłada przekształcenie go w światowej klasy park tematyczny historii wojskowej, morskiej i technologicznej, we współpracy z Muzeum Morskim i innymi zainteresowanymi instytucjami z sektora publicznego, prywatnego i trzeciego.

Generał miał więzi z Polską. W roku 1904, podczas służby w armii rosyjskiej w Wilnie, poznał Polkę, szlachciankę – Marię Krużewską, którą poślubił 30 października 1911. Następnie, w roku 1928, jako naczelny wódz Estonii gen. Laidoner złożył oficjalną wizytę w Warszawie. Dwa lata później stanął na czele tallińskiego Towarzystwa Estonia-Polska jako jego honorowy prezes. W lipcu zaś 1934 gościł w swojej posiadłości w Viimsi, przebywającego z oficjalną wizytą w Estonii, ministra Józefa Becka. We wrześniu roku 1939 zdecydował o pomocy w ucieczce z portu w Tallinnie polskiego okrętu ORP „Orzeł”, co wywołało dramatyczną w skutkach dla Estonii reakcję ZSRR. Sowieci uznali ją za pretekst do przedstawienia Estonii ultimatum z żądaniem natychmiastowego wprowadzenia Armii Czerwonej na terytorium Estonii oraz stałych baz ląd-

■ Mapa rozwoju Estonii: od starożytności do Wojny Północnej

wych i morskich w tym państwie. Gen. Laidoner znał język polski w stopniu pozwalającym na swobodną konwersację.

Jego żona – Polka Maria Krużewska – herbu Abdank, pochodziła z rodziny szlacheckiej. Zdobyła wykształcenie muzyczne, była pianistką i nauczycielką muzyki. W kwietniu 1939 odbyła wraz z mężem oficjalną wizytę w

Polsce. Po okupacji Estonii przez Armię Czerwoną, 19 lipca 1940, małżeństwo zostało deportowane w głąb ZSRR. Po 1956 r. władze sowieckie zezwoliły jej na powrót do Estonii. Zmarła w 1978 r. w pobliżu Viljandi. Jest pochowana na cmentarzu w Tallinie, obok swojego syna. Znała biegle kilka języków europejskich. ■

Fot. Leszek Wątróbski

■ Muzeum położone jest w Viimsi

Piąty i szósty komisariaty Wilna zostaną połączone w jeden

Od marca szósty posterunek policji w Wilnie nie będzie już istniał — zostanie on połączony z piątym komisariatem policji w stolicy.

Honorata Adamowicz

— Departament policji zajmuje się optymalizacją zarządzania terytorialnymi posterunkami policji i eliminacją nadmiernych powiązań z zarządzaniem organami. Po zakończeniu działań reorganizacyjnych komisariatu policji rejonu wileńskiego nastąpią kolejne zmiany strukturalne, piąty i szósty komisariaty wileńskie zostaną połączone w jeden i powstanie piąty komisariat — wyjaśnia „Kurierowi Wileńskiemu” Julija Samorokovskaja, kierownik Działu Komunikacji Komisariatu Komendy Głównej Policji Okręgu Wileńskiego.

PO REFORMIE POZOSTANĄ 4 KOMISARIATY TERYTORIALNE

Szósty posterunek policji nadzorował terytoria Fabianiszek, Szeszki, Poszylaj i innych dzielnic stolicy. Oprócz komisariatu piątego i szóstego w Wilnie nadal działają pierwszy, drugi i trzeci komisariaty. Inicjatywa połączenia kolejnych posterunków powstała w wyniku udanego połączenia 3. i 4. komisariatów policji. Po obecnej reformie w stolicy pozostaną cztery komisariaty terytorialne.

— Obecnie oba komisariaty mieszczą się przy alei Laisvės 80. Przez jakiś czas tam pozostaną. Później piąty komisariat Wilna powinien mieścić się w nowym budynku policji przy ul. Sietyno. Budynek ten, którego budowa rozpoczęła się w ubiegłym roku, będzie jednym z najbardziej energooszczędnych, wykorzystującym ciepło i energię elektryczną ze źródeł odnawialnych — tłumaczy Julija Samorokovskaja.

MIESZKAŃCY NIE ODCZUJĄ ZNACZĄCYCH ZMIAN

Przedstawiciele policji informują, że mieszkańcy nie odczują znaczących zmian. Łącząc te komisariaty w jeden — czyli tworząc piąty komisa-

Departament policji zajmuje się optymalizacją zarządzania terytorialnymi posterunkami policji **Fot. Marian Paluszkiwicz**

riat miasta Wilna, funkcjonariusze nie zostaną zwolnieni. Znalazły się jednak też takie osoby, które z tego czy innego powodu osobistego zdecydowały się nie kontynuować służby w policji lub kontynuować ją w innych komisariatach.

Codziennie wileńska policja otrzymuje z Centrum Pomocy Ogólnej od 600 do 1 tys. powiadomień albo wezwań.

Jak mówi Samorokovskaja, nie zmieni się również charakter pracy policjantów — utworzenie trzech Wydziałów Operacyjnych pozwoli ujednolicić obciążenie pracą i elastycznie ją organizować, a wraz z wdrożeniem tych zmian ujednolicona zostanie również struktura i wielkość wszystkich posterunków policji w mieście.

ZMIANY MAJĄ PRZYNIEŚĆ WIELE KORZYŚCI

— Oczekuje się, że zmiany strukturalne w policji przyniosą wiele korzyści. Poprawią się warunki

pracy, będzie miała miejsce lepsza i sprawniejsza jej organizacja, nastąpi ujednoczenie nadzorowania terytorium, zasoby ludzkie i finansowe będą wykorzystywane bardziej optymalnie, skuteczniej będą realizowane funkcje policyjne, czyli obsługa ludności będzie sprawniejsza i wyższej jakości — mówi Julija Samorokovskaja.

WSPÓLPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

Oczekuje się również, że nie będzie to miało negatywnego wpływu na zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców, ponieważ współpraca z władzami samorządowymi i społecznością lokalną będzie nadal miała miejsce.

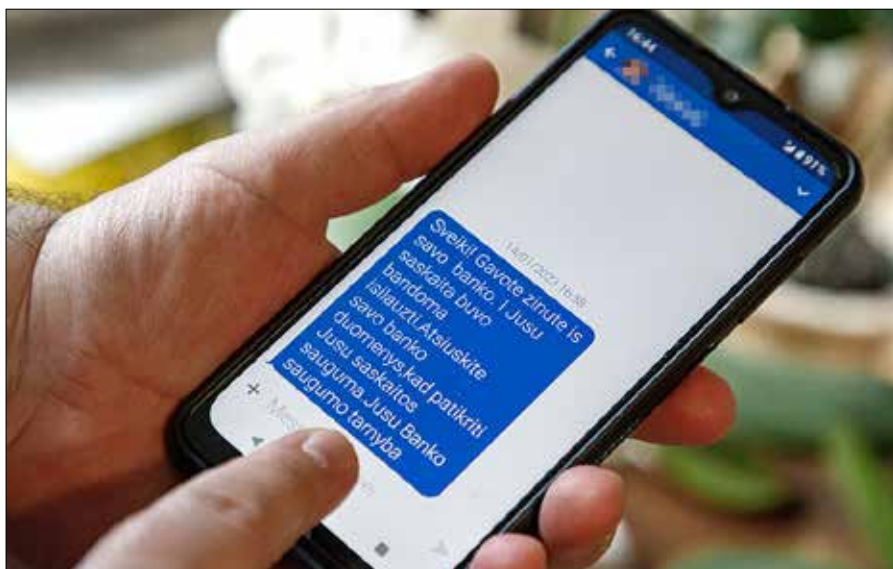
— Znalezienie najlepszych i najskuteczniejszych sposobów oraz rozwiązań służących stworzeniu bezpieczniejszego środowiska pozostanie priorytetem — podkreśla przedstawicielka wileńskiej policji. ■

Wzrost ataków oszustów telefonicznych

Eksperci ds. bezpieczeństwa Swedbanku oraz litewska policja ostrzegają, że nastąpił ostatnio gwałtowny wzrost ataków rosyjskojęzycznych oszustów telefonicznych na mieszkańców kraju i uchodźców wojennych z Ukrainy.

Honorata Adamowicz

— Według danych policji w ostatnim czasie rośnie liczba przypadków oszustw w cyberprzestrzeni. Kwoty wyłudzone przez oszustów są bardzo różne, od kilkuset euro do kilkudziesięciu tysięcy. W ubiegłym tygodniu mieszkaniec rejonu wileńskiego został oszukany przez oszustów na kwotę aż 164 000 euro, co było jedną z największych oszukańczych transakcji w ostatnich latach. Oszustwa telefoniczne są stale obecne, ale za każdym razem oszuści wymyślają nowe formy wyłudzenia pieniędzy — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Julija Samorokovskaja, kierownik Działu Komunikacji Komisariatu Komendy Głównej Policji Okręgu Wileńskiego.

WYKORZYSTUJĄ APLIKACJE DO ZDALNEJ KOMUNIKACJI

Ostatnio charakterystyczną cechą oszustów telefonicznych jest komunikowanie się wyłącznie w języku rosyjskim, ponieważ najczęściej takie połączenia wykonywane są spoza Litwy, w tym celu wykorzystywane są różne aplikacje do komunikacji zdalnej, na przykład WhatsApp i Viber.

Oszuści telefoniczni próbują wyłudzić osobiste dane bankowości internetowej, dane kart płatniczych, wymagają też potwierdzenia płatności, których mieszkańcy sami nie dokonywali.

STATYSTYKA OSZUSTW FINANSOWYCH

Jak poinformowała nas policja, w 2022 r. dokonano 3 249 oszustw finansowych, natomiast w 2021 wszczęto 2 609 postępowań przygotowawczych. Całkowite szkody spowodowane przez oszustów to w 2021 r. — 46 mln 290 tys. euro, a w 2022 r. — 20 mln 535 tys. euro.

Według danych policji w ostatnim czasie rośnie liczba przypadków oszustw telefonicznych **Fot. Marian Paluszkiewicz**

OSZUŚCI PRÓBUJĄ WYWOŁAĆ SZOK PSYCHICZNY

Jak mówi Žygeda Augonė, dyrektor ds. bezpieczeństwa informacji w Swedbank, oszuści stale zmieniają metody i obecnie atakują w sposób klasyczny, czyli za pomocą telefonów i poprzez zapisane nagranie głosowe. Najczęściej dzwoniący oszuści przedstawiają się jako pracownicy banku, policji, prokuratury i innych organów oraz informują o domniemanych transakcjach na koncie lub o próbie wykonania przelewu z konta klienta. W ten sposób próbują zastraszyć, doprowadzić do szoku psychicznego, a następnie wykorzystać ten stan psychiczny, oferując fikcyjną pomoc.

„Zauważyliśmy, że ofiarami telefonicznych oszustów najczęściej jest rosyjskojęzyczna ludność Litwy. Rosyjskojęzyczni oszuści celowo wybierają ataki na mieszkańców kraju, którzy mają rosyjskie imiona i nazwiska. Ich ofiarami padają także uchodźcy z Ukrainy — komentuje ekspert ds. bezpieczeństwa.

„Często oszuści nalegają, by zainstalować na swoich urządzeniach mobilnych aplikację do zdalnego sterowania, jak np. AnyDesk, aby ułatwić świadczenie fikcyjnej usługi lub konsultacji. Taka aplikacja pozwala oszustom zobaczyć salda kont i ich numery, wprowadzone hasła, dane logowania do bankowości internetowej na ekranie urządzenia klienta. Aplikacja pozwala również kontrolować samo urządzenie, tj. tworzyć zamówienia, wyciągi z konta, zmieniać limity transakcji, wypełniać wnioski o pożyczkę itp.” — wymienia Žygeda Augonė.

JAK ROZPOZNAĆ OSZUSTÓW

Specjalistka przypomina o głównej metodzie identyfikacji oszustów — pracownicy banków nigdy nie dzwonią do mieszkańców z prośbą o ujawnienie danych logowania, haseł, kodów PIN lub innych poufnych informacji. Ważne jest, aby wiedzieć, że bank nie potrzebuje zgody klientów, aby anulować lub zawiesić transakcję płatniczą. ■

„Zęby po dziadku” – refundacja kosztów protezowania

Krewni zmarłego mogą skorzystać z refundacji Kas Chorych za jego niewykorzystane protezowanie zębów – do 670,39 euro. O te środki może się ubiegać ponad 3 000 osób.

Aleksander Borowik

„W poszczególnych Terytorialnych Kasach Chorych zalegają środki pieniężne, przeznaczone na refundację protez zębowych w poprzednich latach, które mogą być odziedziczone przez rodziny osób zmarłych, lecz nie zostały one wciąż odebrane” – poinformowano nas w komunikacie prasowym od Państwowych Kas Chorych (ligoniukasa.lrv.lt).

Z danych Kas Chorych wynika, że liczba osób, które odziedziczyły i nie otrzymały jeszcze po swoich bliskich rekompensaty za protezy zębowe przekracza 3 000.

W okresie od 2006 r. do 31 grudnia 2020 r. kwota protez refundowanych przez Fundusz Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego, które zostały przyznane i nie zostały odebrane, może wynosić od kilkudziesięciu do kilkuset euro.

Skąd te fundusze? Część osób, które pochowały krewnych i odziedziczyły ich majątek, zapewne nie zdaje sobie sprawy z tego, że zmarły miał na własny koszt wykonaną protezę zębów i czekał na zwrot kosztów. Niestety, choć nie doczekał odszkodowania, pieniądze przyznane po śmierci nigdzie nie zniknęły – nadal czekają na spadkobierców.

„Osoby, które przyjęły spadek, proszone są o sprawdzenie, czy zmarły mógł wpisać się na listę oczekujących na usługi protezowania do 31 grudnia 2020 r. i czy zapłacił za usługę z własnej kieszeni” – napisano w komunikacie Kas Chorych.

Pierwszym krokiem do przejęcia refundacji, należnej rodzinie zmarłego, jest znalezienie dokumentów potwierdzających, że zmarły sam zapłacił za protezy zębowe (w przypadku złożenia wniosku o zwrot kosztów protez osobie zostawiano kopię wniosku), a w przypadku znalezienia tych dokumentów należy skontaktować się z Kasami Chorych.

Kwota protez refundowanych, które zostały nieodebrane, może wynosić od kilkudziesięciu do kilkuset euro **Fot. Youtube.com**

Jeśli nie można znaleźć tych dokumentów, zaleca się kontakt z Terytorialną Kasą Chorych lub jej przedstawicielem w swoim samorządzie.

„Składając wniosek spadkobiercy muszą przedstawić notarialnie potwierdzenie, które poświadcza prawo do dziedziczenia, aby otrzymać odszkodowanie” – wyjaśnia instytucja.

Kasy Chorych przypominają, że do zwrotu kosztów protez stomatologicznych mają prawo dzieci zmarłego – osoby, która osiągnęła wiek emerytalny, została uznana za niezdolną lub częściowo zdolną do pracy oraz była pacjentem leczonym z zakresu onkologii jamy ustnej i szczękowej.

„Teraz ludzie nie muszą płacić za protezy zębowe z własnych pieniędzy i czekać na zwrot kosztów. Po stwierdzeniu przez lekarza dentystę potrzeby wykonania świadczeń prawo do zwrotu kosztów nabywa się natychmiast, a koszty są wypłacane placówce, która wykonała świadczenia, jeśli ma ona podpisaną umowę z Teryto-

rialną Kasą Chorych na świadczenie tych usług” – napisano w oświadczeniu prasowym instytucji. ■

Refundacja protezowania

Koszty protezowania są zwracane emerytom, bezrobotnym lub częściowo zatrudnionym, którzy mają mniej niż 10 funkcjonalnie kompletnych par stycznych naturalnych lub wysokiej jakości protetycznych zębów antagonistycznych – od pierwszego trzonowca do drugiej połowy pierwszego trzonowca – do 670,39 euro.

Osobie, u której stwierdzono patologiczną utratę wszystkich zębów powyżej II stopnia (powyżej 1/3 wysokości korony zęba) – przysługuje rekompensata do 670,39 euro. Osobie, u której bezzębna żuchwa w obszarze 4, 5, 6 zębów ma mniej niż 12 mm wysokości – zwracane są koszty do 2 062,70 euro (określa rada medyczna).

Liczba zwierząt domowych podwoiła się w ciągu roku

Anna Pieszko

Mieszkańcy Litwy coraz chętniej przygarniają i rejestrują zwierzaki. Jak pokazują dane Rejestru zwierząt domowych, liczba zarejestrowanych psów i kotów w ciągu roku wzrosła prawie dwukrotnie.

— Jakiś czas temu postanowiliśmy, że przygarniemy z żoną kota. Dlaczego? Chyba żeby było weselej. Zastanawialiśmy się, jaką rasę wybrać i stanęło na tym, że będzie to kot brytyjski krótkowłosey. Kupiliśmy go niedawno ze wszystkimi wymaganymi dokumentami potwierdzającymi rejestrację i oznakowanie czipem. To jeszcze kociak, bardzo miły, który daje masę pozytywnych emocji — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi 30-letni wilnianin Krzysztof.

W 2022 r. najczęściej były rejestrowane psy, bo aż 92 693 razy, czyli dwukrotnie więcej niż w 2021 r., kiedy liczba ta osiągnęła 46 465. Liczba zarejestrowanych kotów również prawie się podwoiła w ciągu roku, osiągając 47 707 w 2022 r. Skok ten jest związany z nowelizacją Ustawy o dobrostanie i ochronie zwierząt, zgodnie z którą od 1 maja 2021 r. wszystkie psy, koty i fretki muszą być oznakowane mikroczipem i zarejestrowane w rejestrze zwierząt domowych.

„Aby zapewnić identyfikowalność zwierząt domowych, zapobiegać chorobom zakaźnym oraz zmniejszyć liczbę zwierząt bezdomnych i zwierząt domowych bez nadzoru, od 1 maja 2021 r. rejestrowanie wszystkich psów, kotów i fretok jest obowiązkowe” — mówi Daiva Miliauskienė, główna specjalistka Centrum Danych Rolniczych.

— Mój pies Charlie to buldog angielski. Mam go już od trzech lat. Ten pies nie nadaje się na stróża, to raczej pupil do zabawy. Niestety, wymaga wiele opieki, ponieważ często zapada na problemy zdrowotne, ma np. alergię na określone jedzenie. Jest bardzo przyjacielski i miły. Wyczuwa mój nastrój, bo kiedy mam gorszy dzień, on

to wyczuwa i wtedy zachowuje się cicho. Dlaczego warto mieć psa? Z nim nie czuję się samotna, to taki mój przyjaciel — mówi wilnianka Iwona.

Wraz z wzrostem liczby zwierząt domowych, rośnie również poczucie odpowiedzialności za zwierzaka — coraz więcej właścicieli, aby uchronić się przed stratami finansowymi w przypadku choroby psów, kotów jest zdecydowanych je ubezpieczyć — wynika z danych spółki ubezpieczeniowej If.

„Z reguły wydatki wiążą się z problemami zdrowotnymi pupilów. Średnie odszkodowanie w przypadku choroby wyniosło 200 euro, ale zdarzały się przypadki, gdy w przypadku złożonych operacji straty przekraczały 3 tys. euro” — informuje Tomas Sinkevičius, szef ubezpieczeń majątkowych firmy ubezpieczeniowej If.

JAKIE IMIONA WYBIERALI WŁAŚCICIELE SWYM PUPILOM?

Najpopularniejsze imiona dla psów: Bela (1 438 razy), Pupa (1 200), Rikis (1 160), Tobis (969), Reksas (897).

Najpopularniejsze imiona dla kotów: Luna (664 razy), Simba (641), Pūkis (549), Murka (533), Pupa (373).

W 2022 r. w rejestrze zwierząt domowych odnotowano głównie psy ras mieszanych. Po nich kolejno największą popularnością cieszyły się psy rasy owczarek niemiecki, Yorkshire terrier, szpic karłowaty, sznaucer miniaturowy, labrador retriever.

Najpopularniejsze rasy kotów: brytyjski krótkowłosey, Maine Coon, koty bengalskie, koty abisyńskie, szkocki zwisłouchy.

ZWIERZĘTA DOMOWE Z UKRAINY W LITEWSKIM REJESTRZE

Według D. Miliauskienė, w związku z wybuchem wojny na Ukrainie na Litwę przyjechało wielu Ukraińców, którzy przywieźli ze sobą także swoje zwierzęta domowe — te również są zarejestrowane w litewskim Rejestrze zwierząt domowych.

„4 kwietnia 2022 r. przyjęto rozporządzenie Ministra Rolnictwa RL, zgodnie z którym zwierzęta domowe importowane z Ukrainy i oznakowane mikroczipami zaczęły być rejestrowane w litewskim rejestrze zwierząt domowych. Według danych z 1 stycznia 2023 r. obecnie w tym rejestrze jest 767 psów i 511 kotów z Ukrainy” — mówi D. Miliauskienė. ■

■ Mieszkańcy Litwy coraz chętniej przygarniają domowe pupile Fot. M. P.

Rozwój Wilna w latach międzywojennych – otwarcie domu towarowego Braci Jabłkowskich

Justyna Giedrojc

W okresie międzywojennym ulica ta, obecnie nosząca imię Giedymina, ciągnęła się od katedry do mostu Zwierzynieckiego. Mieściły się tu ważniejsze gmachy publiczne: Bank Polski, Bank Prywatny Handlowy i Bank Ziemski, Kasyno Oficerskie, dom towarowy Braci Jabłkowskich, hotel George'a, gmach Sądu Okręgowego, Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej. Oprócz tego znajdowały się tam słynne kawiarnie i restauracje, kamienice należące do znakomitych wilnian.

SPIS LUDNOŚCI

Dom towarowy Braci Jabłkowskich budowano w latach 1913–1923. Przeprowadzony w Wilnie w 1916 r. spis ludności wykazał, że miasto li-

czyło 140 840 mieszkańców. Polacy stanowili 50,2 proc. ludności (70 450), Żydzi – 43,5 proc., przedstawiciele innych narodowości – 3,7 proc. Litwini stanowili zaledwie 2,6 proc., tj. 3 700 osób. Spadek liczby ludności spowodowany był warunkami wojennymi, a przede wszystkim odpływem wielu tysięcy osób do Rosji przed zajęciem miasta przez wojska niemieckie.

W LATACH MIĘDZYWOJENNYCH OKRES ROZWOJU WILNA

„Budowano gmachy użyteczności publicznej, banki, domy ludowe, kina i obiekty sportowe. Brukowano ulice, chodniki wykładano płytami, zakładano parki i zieleńce miejskie, przy reprezentacyjnych ulicach

przybywało eleganckich sklepów i lokali gastronomicznych” – pisze w książce „Kresy nowoczesne. Architektura na ziemiach wschodnich II Rzeczypospolitej 1921–1939” Michał Pszczółkowski.

BRACIA JABŁKOWSCY

W 1884 r. Józef Jabłkowski, warszawski przedsiębiorca i filantrop, założył ze swymi dziećmi nieformalną spółkę rodzinną „Spójnia” i małe sklepiki galanteryjne. W kolejnych latach spółka zajmowała coraz większe lokale i rozszerzała asortyment. W 1900 r. wynajęła kilkupiętrową kamienicę przy ulicy Brackiej w Warszawie.

19.>>

■ Dom towarowy Braci Jabłkowskich oddano do użytku w 1923 r.

18.>>

Po czternastu latach na sąsiedniej parceli stanął pięciopiętrowy gmach domu towarowego zaprojektowany przez znany warszawski tandem — Karola Jankowskiego i Franciszka Lilpopa. Budynek zyskał sławę największego domu handlowego w kraju, stając się symbolem międzywojennego kupiectwa.

WILEŃSKI DOM TOWAROWY

Wkrótce po zakończeniu pierwszej wojny światowej bracia Jabłkowscy uruchomili filię w Wilnie. Na potrzeby domu towarowego przejęto kilkupiętrowy budynek przy ul. Mickiewicza na rogu ul. Wileńskiej, którego budowa rozpoczęła się jeszcze przed pierwszą wojną światową. Pierwotnie miał się w nim mieścić sklep braci Adama i Władysława Zawadzkich. Wielką zaletą budynku (poza lokalizacją przy najbardziej reprezentacyjnej ulicy w mieście) było usytuowanie, dzięki któremu kilkanaście okien wystawowych wychodziło na trzy ulice. Gmach był w stanie surowym, w związku z czym należało zamontować instalacje, podłogi, windy i centralne ogrzewanie oraz urządzić wnętrza, umeblować i zaopatrzyć w towary. Prace instalacyjne i wykończeniowe rozpoczęto w 1921 r. Posuwały się one dość wolno, trudno było bowiem zdobyć na miejscu odpowiednie materiały i zaangażować wykonawców, środki finansowe pozyskiwano zaś z Warszawy. W 1923 r. prace dobiegły końca.

„Na początku otwarto parter ze sklepem z bielizną i galanterią męską, kapeluszami i konfekcją miarową oraz z porcelaną, szkłem i sztućcami stołowymi. Niewielki kącik zajmował kiosk ze słodyczami. Na pierwszym piętrze można było kupić wełny, bawełny i jedwabie. Wkrótce na drugim piętrze umieszczono stoiska z dywanami, materiałami obiciowymi, kapami, kilimami i meblami oraz otwarto pracownię krawiecką. Na trzecim piętrze znalazła się hurtownia włókiennicza, a na czwartym — ostatnim — biura i administracja. W 1939 r. wileński dom towarowy zatrudniał 120 pracowników. Przy placówce istniała biblioteka, corocznie dotowana kwo-

W 2009 r. naprzeciwko dawnego domu towarowego Braci Jabłkowskich stanął pomnik Vincasa Kudirki, autora litewskiego hymnu narodowego

ta 3 tys. zł, dla pracowników uprawiających sport ufundowano sprzęt narciarski i tenisowy, opłacono abonamenty na kortach tenisowych, składki w klubie wiosłarskim oraz trenera dla narciarzy” — pisze Michał Pszczółkowski.

PLAC ELIZY ORZESZKOWEJ

Dom towarowy mieścił się naprzeciwko placu Elizy Orzeszkowej (obecnie Kudirki). Przed wojną miał tu stać pomnik Adama Mickiewicza dłuta Henryka Kuny. W 1939 r. odlany w brązie pomnik zamierzano sprowadzić z Warszawy. Zabrakło jednak poważnej kwoty na transport. Na jej zebranie i dokończenie dzieła Kuny nie starczyło czasu — wybuchła II wojna światowa. W 2009 r. naprzeciwko dawnego domu towarowego Braci Jabłkowskich stanął pomnik Vincasa Kudirki, autora litewskiego hymnu narodowego.

WYWIEZIONO DRZWI OBROTOWE

Po okupacji Wilna we wrześniu 1939 r. władze sowieckie rozpoczęły grabież mienia publicznego i prywatnego. Z urzędów i instytucji powożono lepsze meble, a z domu towarowego Braci Jabłkowskich wymontowano i wywieziono drzwi obrotowe. W okresie sowieckim mieścił się tu dom towarowy, potocznie nazywany Dietskij mir (lit. Vaikų

pasaulis). Obecnie znajduje się tu sklep z odzieżą.

SIEDZIBA PKO W WILNIE

W okresie międzywojennym Wilno gruntownie przeobrażało się i modernizowało. W 1937 r. w pobliżu domu towarowego Braci Jabłkowskich oddano do użytku siedzibę Polskiej Kasy Oszczędności. Siedziba PKO składała się z monumentalnego czterokondygnacyjnego budynku biurowego stojącego szczytem do ulicy i niższego domu mieszkalnego z przyziemiem handlowym. Projekt powierzono tandemowi Juliusz Żórawski — Zbigniew Puget. We wnętrzach dominowała stylistyka z elementami art deco. Przestronną salę operacji bankowych, wysoką na dwie kondygnacje, ozdobił tryptyk Praca, Fortuna, Oszczędność. Jego autorem był Ludomir Sleńdziński, czołowy malarz ówczesnego środowiska wileńskiego, wykładowca Akademii Sztuk Pięknych na Uniwersytecie Stefana Batoiego. Po II wojnie światowej gmach przekazano na potrzeby Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Litwy. W 1950 r. został tu urządzony instytut historii KPL i archiwum. Obecnie mieści się tu siedziba banku SEB Bankas. (al. Giedymina 12). ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Hołd dla powstańców styczniowych

W tym roku obchodzimy 160. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego. W naszej zbiorowej pamięci i w naszej kulturze narodowej to wydarzenie historyczne zajmuje szczególne miejsce.

Było to największe polskie powstanie narodowe skierowane przeciwko Rosji. Wybuchło ono 22 stycznia 1863 r. w Królestwie Polskim, a 1 lutego 1863 — w byłym Księstwie Litewskim i trwało do jesieni 1864 r. Spowodowane zostało narastającym terrorem, jaki państwo rosyjskie siało na ziemiach polskich. Objęło tereny Królestwa Polskiego, Litwy, Białorusi i w mniejszym stopniu Ukrainy. Poparła je także ludność polska, będąca pod zaborem pruskim

i austriackim. Powstanie Styczniowe zakończyło się militarną klęską Polaków.

Wydarzenie to pozostawiło ślady również w historii rejonu sołecznickiego. Na naszych terenach także powstawały grupy powstańcze. Z historią powstania związane są Ejszyszek i okolice. W miejscu, gdzie wikariusz parafii ejszyskiej ks. Józef Horbaczewski wydał manifest w sprawie Rządu Tymczasowego, odsłonięto pomnik, symbolizujący walkę o wolność dwóch państw — Litwy i Polski.

Na pomniku widnieje napis w języku polskim i litewskim: „Pamięci bohaterów tej ziemi, którzy poświęcili swe życie, abyśmy żyli w wolnej i sprawiedliwej ojczyźnie. 1863–1864”.

ŻYCIE ZŁOŻONE W OFIERZE

Tu, na tym placu, gromadzili się powstańcy pod dowództwem Ludwika Narbutta, syna Teodora Narbutta, architekta kościoła w Ejszyszkach.

21.>>

20.>>

Narbutt, jeden z głównych bohaterów powstania narodowego na Litwie, całe swe niedługie życie oddał walce o Ojczyznę.

NA KRWI WYROŚLA WOLNOŚĆ

Chociaż dzisiaj nie musimy już, na szczęście, walczyć o swoją wolność i niepodległość, bo ją mamy, to heroizm powstańców, krew przelana dla świętej sprawy wolności, po prostu powinny być pamiętane. Powinny, bo przypominają nam także o naszych dzisiejszych zobowiązaniach wobec Ojczyzny.

22 stycznia br. uroczystość upamiętniającą 160. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego członkowie Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Solecznikach rozpoczęli od wysłuchania wykładu pt. „Powstanie styczniowe – przyczyny, przebieg, skutki”, który wygłosiła nauczycielka historii Krystyna Krajewska. W rocznicę wybuchu powstania

seniorzy z czią przypomnieli o żołnierzach–powstańcach, którzy stali się symbolami patriotyzmu i poświęcenia dla Ojczyzny.

UROCZYSTA MSZA I KONCERT

Po wykładzie członkowie Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku udali się na uroczystą mszę św. do kościoła p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w Ejszyszkach. Po nabożeństwie złożyli kwiaty i zapalili znicze przy pomniku upamiętniającym Powstanie Styczniowe. W Centrum Rozrywki i Biznesu wysłuchali koncertu poświęconego tej uroczystości. W taki sposób słuchacze uniwersytetu oddali hołd powstańcom styczniowym.

TO NIE KONIEC PROGRAMU

W tym roku zaplanowaliśmy zwiedzanie historycznych miejsc pamięci w rejonie solecznickim oraz w Wilnie, poświęconych uczestnikom powstania. Zorgani-

Chociaż dzisiaj nie musimy już, na szczęście, walczyć o swoją wolność i niepodległość, bo ją mamy, to heroizm powstańców, krew przelana dla świętej sprawy wolności, po prostu powinny być pamiętane. Powinny, bo przypominają nam także o naszych dzisiejszych zobowiązaniach wobec Ojczyzny.

zujemy wycieczkę do rejonu orańskiego. Złożymy kwiaty i zapalimy znicze w Dubiczach na zbiorowej mogile, w której spoczywają prochy powstańców wraz z ich dowódcą Ludwikiem Narbuttem. Zwiedzimy Muzeum Powstania 1863 r. w Podbrzeziu (Paberžė) w rejonie kiejdańskim. Mamy nadzieję, że godnie uczymy 160. rocznicę Powstania Styczniowego. ■

Jadwiga Sinkiewicz,
prezes PUTW w Solecznikach

ZAPRASZAMY NA FINAŁ PLEBISCYTU

Polak Roku 2022

5 lutego 2023 r., godz. 16:00
w Domu Kultury Polskiej w Wilnie

W programie:

- Uhonorowanie Zwycięzcy oraz Laureatów, wręczenie nagród Czytelnikom
- Występ Eweliny Gancewskiej i Gabrieli Ždanovičiūtė, uczestniczek The Voice of Poland
- Poprowadzi Anna Adamowicz

Wstęp za zaproszeniami. Zaproszenia pod adresem kolport@kurierwilenski.lt

KURIER
WILEŃSKI

Projekt jest współfinansowany w ramach funduszy polonijnych Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

Wezwała służby do plastikowego pająka

W Zduńskiej Woli straż miejska musiała interweniować w dość niecodziennej sprawie. Mieszkanka jednego z bloków przeraziła się na widok dużego pająka. Zawiadomiła służby mówiąc, że zwierzę może być jadowite. Funkcjonariusze na miejscu znaleźli owszem sporych rozmiarów pająka, jednak... plastikowego.

Na szczęście potwór z tworzywa sztucznego nie zdążył nikomu zrobić krzywdy. Szybko znalazł się też młody gospodarz pająka, do którego plastikowy podopieczny powrócił.

Fot. Pixabay.com

Najstarszy pies na świecie

Spike, mieszkaniec chihuahua z Ohio w USA, został uznany przez Księgę Rekordów Guinnessa za najstarszego żyjącego obecnie psa na świecie. Zwierzę ma ponad 23 lata. Spike urodził się w listopadzie 1999 r. Do Księgi Rekordów Guinnessa został wpisany 7 grudnia 2022 r., mając 23 lata i 7 dni. Właścicielka psa Rita Kimball, ma go od prawie 14 lat. Znalazła go porzuconego na parking sklepu spożywczego w 2009 r. „Był ogolony na plecach, miał plamy krwi na szyi od łańcucha lub liny i wyglądał na schorowanego” — wspomina. Sprzedawca w sklepie powiedział jej, że Spike siedzi tam od 3 dni. Kimball postanowiła więc zabrać 10-letniego wówczas czworonoga do domu na swoją farmę.

Nowego przyjaciela nazwała Spike. Zainspirował ją duży, śmieszny pies z kreskówek „Tom i Jerry”.

Spike, który waży obecnie ok. 4 kg, przeżył wiele ataków ze strony innych zwierząt. „Za każdym razem wraca jednak silniejszy” — powiedziała właścicielka.

Ropucha gigant

Gigantycznych rozmiarów ropucha została znaleziona w lasach tropikalnych w północnej Australii. Potwór jest sześć razy większy od swoich pobratymców i waży 2,7 kg. Ropucha olbrzymia (aga) została sprowadzona do Australii w 1935 r. Z czasem stała się jednym z największych szkodników tego kraju. Oblicza się, że dziś w Australii żyją ponad 2 miliardy ropuch aga. Gray wyjaśniała, że płaz ten może żywić się owadami, gadami i małymi ssakami. „Zjada wszystko, co nawinie się jej na język” — mówiła przyrodniczka. Nie potrafiła oszacować wieku złapanej ropuchy. Mogą one żyć nawet 15 lat.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

Na pierwszym Wileńskim Biennale Sztuki Performansu będzie można zobaczyć pracę „Afortija” Emilii Škarnulyté

Fot. Marius Morkevičius, ELTA

Krzyżówka

Do szorowania pięć	Kościół lub most ... Lisa z Luvru		„Obywatel ...”, film Wellesa	Siostra Łazarza Grat z lamusa	Bohater „Starej baśni”	Ciężki metal na śrut	8
Lubi domowe zacisze	9			Skrzydła- ta dobroć	16		
Gatunek mięsa Rzadkie imię męskie				Miasto nad Wisłą	12		
Miasto obok Lublina	15	Członek załogi statku	Resztką papieru, materiału	Inaczej o flisaku Brama do garażu		Niski rondelek z rączką	Podpiera się nią dziadek
Zupa z naci buraków		Hultaj, nicpoń	Ćwiczy na poligonie	Paweł, polski piłkarz i trener Pracuje leniwie	6		
Narzędzie rolnika				Biała dama na zamku	10		
Podlega mu starosta				... pracz, drapieżnik Jedna z przyczyn zawału serca		Ostry zakręt górskiej drogi	Kromka chleba
Piękna panna w koronie		Bankiet u konsula	Rzadkie imię żeńskie		3		
Dzień Popielca	5			Przednie wino Węgrów			
Nasz glob		Miga na ekranie laptopa	Głośna skarga, płacz	Niski poziom hemoglobiny		Ryba gotowa do tarła	Efekt zbierania ziarenek
Gaz z kuchenki					13		Bogacz, milioner
Zaraz po siedem		100 centymetrów		Nazwa greckiej litery		Tam na spacer z psem	17
Pasza treściwa dla zwierząt				Była nią dzuma, cholera			Chińska żywica
		11	Ziemia uprawna		2		
				Efekt brawurowej jazdy			7

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 24-25 STYCZNIA

Poziomo: RADOM - PUŁAP - OŁOWICA - MORAŁ - DEMON - SAMOLOT - NAPAD - ZAPAŚĆ - AWIZO - SZPIK KOSTNY - ŁADOGA - ŻUREK - MALUSZEK - FINISZ - NIKT - KONAR - WATERLOO - PROSO - TARAN - PIORUN - LAND - RAZ - TELESTAW - GORYL - ZIARNO - LEŻE - DYNA - WAŁEK - SZAKAL

Pionowo: ROMANA - SAMICA - ALKOWA - ZAŁOM - PAZDAN - TURA - DOROTA - POLICE - ANTYLE - OWAL - ŚMIGUS - RONDELEK - MIŁOŚĆ - KASZEL - PREZES - OPAD - NAROŻE - KOPIA - EZAW - SUKNO - ROZSADA - KŁAM - PIOTR - INDOR - TRYK - OKAZ - NERKA - SUTANNA - OPEN - DOTYK - TRZON - WOAL

Hasło: Grać pierwsze skrzypce

Uśmiechnij się!

Jasiu prosi mamę:

— Mogę iść na podwórko popatrzeć na zaćmienie Słońca? Wszystkie dzieci patrzą.

— Idź, tylko nie podchodź za blisko.

Mąż mówi do żony:

— Od 17 lat, kiedy cokolwiek powiem, ty zawsze mnie poprawiasz.

Na to żona:

— Od 18 lat, kochanie.

Przychodzi facet do apteki:

— Panie magistrze mam tu receptę na lek, który trzeba zrobić.

— Nie ma problemu proszę chwilę poczekać.

Nagle w aptece rozlega się przeraźliwy wybuch.

Z zaplecza wychodzi aptekarz w poszarpanej koszuli i z twarzą usmarowaną sadzą.

— Proszę pana... — mówi do stojącego za ladą klienta. — Niech pan zanieś tę receptę z powrotem lekarzowi i powie mu, aby jej nie pisał ręcznie, tylko wydrukował..

Babcia przechodzi koło plebanii.

Spotyka ja miejscowy ksiądz i pyta:

— A ile wy, babciu, liczycie sobie lat?

— 85.

— O! To piękny wiek!

— Chyba się księdzu na mózg rzuciło! 18 lat — to jest piękny wiek.

Babcia do wnuka:

— Powinieneś więcej pomagać tacie.

Możesz się od niego wiele nauczyć.

— Pomagam, babciu. Dzisiaj zmienialiśmy koło w samochodzie...

— I czego się nauczyłeś?

— Parę słów, których wcześniej nie znałem.

Córeczka pyta się mamy tuż po wysłuchaniu bajki:

— Mamusiu, czy wszystkie bajki zaczynają się od „Dawano, dawno temu”?

— Nie, kochanie — odpowiada

mama. — Niektóre z nich zaczynają się od „Skarbie, muszę dziś zostać dłużej w pracy”.

5 lutego 2023 r., godz. 16:00

Centrum Kultury w Nowej Wilejce, ul. Gerovés 1

PREMIERA

Robert Brutter

„KANTATA NA CZTERY SKRZYDŁA”

(komedia metafizyczna)

Reżyseria – Jan Buchwald

Scenografia – Greta Subatavičiūtė

Kierownik Artystyczny Teatru – Irena Litwinowicz

„Kantata keturiems sparnams” (metafizinė komedija)

Bilety do nabycia poprzez [paySena](#) oraz przed spektaklem. Cena biletów: 7 EUR. Informacja pod tel. +370 686 44703

Spektakl zrealizowany przy wsparciu finansowym Ambasady RP w Wilnie.

Nas wspierają:

Patroni medialni:

[Wileńszczyzna](#)

[24](#)

[ZW](#)

[KURIER WILEŃSKI](#)

[NASZA GAZETA](#)

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupujemy dokumenty (wnioski) na zwrot ziemi.

Tel. 8 606 01125

Kupujemy ziemię (opuszczone i zarośnięte lasem, krzakami). Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 606 01 125

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. 8 683 73159

Skupujemy części zamienne do rosyjskich samochodów osobowych i ciężarówek. Tel. (8-5) 269 95 19, 8 698 36 995

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska.

Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu.

Tel. 8 611 33 626

Skupujemy części samochodowe z pojazdów sowieckich. Tel.: 8 698 36 995

USŁUGI

Zapraszamy na rejs po Morzu Śródziemnym w dniach 10 – 17 października 2023 r. na trasie: Barcelona – La Goulette (Tunezja) – Palermo, Sycylia – Neapol, Pompeje – Genua – Marsylia – Barcelona. Informacje o aktualnościach na www.slavija.lt oraz pod numerem telefonu 8 667 88489

Chętnie zaopiekuje się waszym psem podczas waszej nieobecności, w swoim mieszkaniu.

Wilno tel. 8605 49 850

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. 8 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. 8 677 34 202

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius,

tel. 8 670 06 868

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajobrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat.

Wilno. Tel. 8 684 30 018

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPIJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ.
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery - monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

**UAB „KLION”
zatrudni**

- Pracownika montowni opon samochodów osobowych
- Pracownika magazynu [skład] części samochodowych
- Ślusarza do remontu samochodów
Wynagrodzenie od 800 do 2000 euro

Miejsce pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A
Inf. pod nr tel.: 8 685 04080,
e-mail.: info@klion.lt

KAWIARNIA
SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

um
UTENOS MĖSA

DROGO SKUPIJE BYDŁO
8 620 33544
Płaci od razu!

KURIER WILEŃSKI
PRENUMERATA 2023
na kolejny miesiąc oraz do końca br.
trwa do 28 dnia każdego miesiąca

WYDANIE CODZIENNE (indeks 0044)	1 mies. – 8,00 €
	3 mies. – 22,00 €
	6 mies. – 43,00 €
	12 mies. – 84,00 €
WYDANIE CODZIENNE DLA OSÓB NIEPELNOSPRAWNYCH, EMERYTÓW (indeks 0227)	1 mies. – 7,00 €
	3 mies. – 20,00 €
	6 mies. – 39,00 €
	12 mies. – 74,00 €
WYDANIE MAGAZYNOWE (indeks 0172)	1 mies. – 3,00 €
	3 mies. – 8,50 €
	6 mies. – 17,00 €
	12 mies. – 33,00 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:
w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
drogą elektroniczną – www.prenumeruok.lt
Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius
kolport@kurierwilenski.lt www.kurierwilenski.lt

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Mr. White radzi
8.10	Teledziwierz
8.20	Unia kulinarna
8.35	Film dok.
9.40	Zaczarowany świat...
9.55, 17.45	S. anim. „Stacyjkowo”
10.05	Gra słów
10.30	Słownik polsko@polski
11.00	Moda na języki
11.20	W Polskę jedziemy
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Makłowicz w podróży
13.00	Info Wilno
13.05	Bazary i bazarki
13.25	Weterynarze z sercem
13.50	Sanatorium miłości
14.40	S. „Komisariat”
15.05	S. „Rodzinka.pl”
15.30	Dobre historie
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Egzamin z życia”
17.05	S. „Klan”
17.30	Zaczarowany świat...
17.55	Czytanie przed spaniem
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.30	Języczek u wagi
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dwie strony medalu”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	Kabaretomaniacy
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Miasto skarbów”
23.45	Info Wilno
00.00	Studio Wilno

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki

Litewskiej	
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Telefon alarmowy”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Ekspres naukowy
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	Malarze. Rothko
13.00	Wilno 700. „Portal czasu”. Uroczysta impreza na placu Katedralnym.
14.00	15.00, 16.00
	Wiadomości
16.30	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Nomeda przyszła w gości
20.30	Euroliga przez LRT
20.45	„Panathinaikos OPAP”-„Žalgiris”
23.00	S. „Wikingowie”
23.45	S. „Alpejscy detektywi”

6.00	S. „Laboratorium Dextera”
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Szeszkiņa 20
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Całuję. Ruta
21.00	S. „Poważne sprawy”
21.30	Wiadomości
22.30	„Tożsamość strachu” thriller
00.40	S. „Czarna lista”

LRT | PLUS

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Wilno 700. „Portal czasu”. Uroczysta impreza na placu Katedralnym
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Na tropach historii
8.30	Droga
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Legendy. Dziś i na zawsze
13.00	Weranda
13.25	To jest kino
13.50	Festiwal Muzyczny „Młody jak Wilno”
15.00	LRT OPUS pełnia
15.35	S. „Służyć i bronić”
16.30	ME w łyżwiarstwie figurowym
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	Nagrody Św. Krzysztofa 2022
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Tajemnica Henriego Picka” dramat
23.15	Spacer
23.45	Euromaxx
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)

6.00	Seriale anim. „Show dobrego wieczoru”
7.55	S. „W wirze miłości”
8.55	S. „Mała wdowa”
10.00	S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
11.00	S. „Grzeszna kraina”
12.00	S. „Miłość i pieniądze”
14.00	S. anim. „Służba ratunkowa 9”
15.00	S. anim. „Ważna sprawa”
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	Wiadomości TV3
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem

20.00	„Gliny”
21.00	S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Drużyna A” film fab.
01.15	S. „Chicago Fire”

BTV

6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.20	Zasady mojej kuchni
8.30	S. „44 oddział”
9.25, 15.55	S. „Pies”
10.35, 18.30	S. „CSI kryminaliści”
11.25	S. „Mentalista”
12.20	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Policja wodna”
15.55	S. „Pies”
17.00	Info dzień
17.30	S. „Mentalista”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Mission Impossible III” film fab.
23.25	„Mission Impossible II” film fab.

rytas.tv

5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”
7.30, 12.00	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Tajemnice”
12.30	S. dok. „Azja 3600”
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Oponenci
17.30	S. dok. „Służba ratunkowa 9”
18.20	Sport. Pogoda
18.30, 23.00	Anatomia mieszkania
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda

20.50	S. „Jasnowidz”
21.25	S. „Tajemnice”
22.50	Sport. Pogoda
23.30	Oponenci

5.40	S. „Hawaii 5.0”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Gwiazdy lombardu”
9.00	„Zwiadowca przeszłości”
9.30, 18.00	S. „Współczesna rodzina”
10.30	S. „Simpsonowie i z dziećmi”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	„Ostatni człowiek na Ziemi”
13.00	„Masterchef”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
20.00	S. „Ostatni prawdziwy mężczyzna”
21.00	S. „Wojny gangów”
22.00	„Mythica: Darkspore” film fab.
00.10	S. „Bosch”

6.00	S. „Nieśmiertelnik”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	„Kobieta”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00	S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieńmy się żonami”
18.00	S. „Nieśmiertelnik”
19.00	S. „Moje życie to mordęga”
21.00	S. „Bękarty Neapolu”
23.15	S. „Inspektor Dupin”

	14.45 „Informacje kulturalne”	8.50 „Agrobiznes”	prace”	11.00 Informacje dnia
6.10 S. „Przysięga”	15.15 „Wydarzenie aktualne”	9.00 „Jedziemy dalej”	15.05 „Najwspanialsze latarnie morskie Irlandii” film dok.	11.15 „Rozmowy niedokończone”
7.00 S. „Wspaniałe stulecie”	15.40 „Pora umierać” film obycz.	9.20 „Minęła 8.”	15.55 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	12.25 „Myśląc Ojczyzną”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	17.40 S. „Pod jednym dachem”	10.10 „Minęła 9.”	16.04 „Giganci historii”	12.35 „Przyroda i ludzie”
8.30 „Dobre historie”	18.40 „Co dalej?”	10.40 Plan dnia	16.45 „Marzyciele”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
9.00 Wiadomości	19.15 „Ostatnia akcja” komedia	11.30 Serwis Info Dzień	17.05, 18.05, 21.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	13.03 Informacje dnia
9.10 „Kwadrans polityczny”	21.00 „Wielki napad na pociąg” film sensac.	13.00 Info Raport	17.15 S. „Bodo”	13.20 „Grypsy z celi śmierci” film dok.
9.25 „Informacje kulturalne”	22.55 „Informacje kulturalne”	14.30 Serwis Info Dzień	18.15 S. „Pogranicze w ogniu”	14.05 Muzyczne chwile
9.40 S. „Ranczo”	23.20 „Granatowy zeszyt” film dok.	16.30 Info Dzień	19.15 „Wędrowiec Polski”	14.20 „Niedziela”
10.40 S. „Komisarz Alex”	00.45 „Sofia” film fab.	18.00 „Teleexpress”	19.40 „1863 Równość, Wolność, Niepodległość”	14.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.35, 21.35 S. „Ojciec Mateusz”		18.15 „Teleexpress Extra”	20.00 „Informacje kulturalne”	14.30 Msza święta z Jasnej Góry
12.30 S. „Leśniczówka”	7.00, 23.05 „Polonia 24”	18.30 „O co chodzi”	20.17 S. „Korona królów”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
13.00 Wiadomości	7.30 „Słownik polsko@polski”	19.00 Panorama	20.40 „Przystanek Historia”	15.30 Film dok.
13.10 „Agrobiznes”	8.00 „Co dalej?”	19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	20.55 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”	16.20 „Tajemnice Krzywego Lasu” film dok.
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	19.35 „O tym się mówi”	21.00 „Urodzony pod szczęśliwym minerałem”	16.50 „Ma się rozumieć”
13.50 „Szpiedzy wśród zwierząt”	12.10 „Nad Niemnem”	20.00 Wiadomości	22.00 S. dok. „Mossad od środka”	17.00 Informacje dnia
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	21.15 „Minęła 20.”	22.45 „Bezgraniczna pomoc”	17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
16.00 Wiadomości	13.00 Wiadomości	22.00 „Nie da się ukryć”	23.50 S. „Mata Hari”	17.35 „Zew natury”
16.20, 21.15 „ALARM!”	13.15 S. „Blondynka”	22.50 „W tyle wizji”		18.05 „Akademia pro-life”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	15.00, 23.35 „Dziewczęta z Auschwitz” film dok.	23.30 „W tyle wizji Extra”	6.00 „Kaplica Pamięci” reportaż	18.10 S. dok. „Eucharystia krok po kroku”
17.05 S. „Przysięga”	16.00 Wiadomości	00.00 Info Wieczór	7.00 Audycja generalna papieża Franciszka w Watykanie (powt.)	18.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
18.00 „Teleexpress”	16.20 S. anim.	00.30 „W akcji”	8.00 „Po stronie prawdy”	19.05 Informacje dnia
18.15 „Jaka to melodia?”	17.00 S. „Leśniczówka”		8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	19.15 „Rozmowy niedokończone”
18.55 S. „Klan”	18.00 Teleexpress	7.00 „Był taki dzień”	9.00 Informacje dnia	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
19.20 S. „Leśniczówka”	18.20 „Stacja Innowacja”	7.02 „Informacje kulturalne”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	21.20 Modlitwa różańcowa
20.00 „Jeden z dziesięciu”	18.45 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”	7.15 „Był taki dzień”	9.35 „Marzyciele”	21.50 „Głos Polski”
20.30 Wiadomości	18.55 „W obiektywie Polonii”	7.40 „Polska i świat z historią w tle”	10.00 S. „Przygody psa Cywila”	22.00 Apel Jasnogórski
22.30 „Sprawa dla reportera”	19.10 „Wilnoteka”	8.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”	10.30 „Tata, a Marcin powiedział...”	22.20 Informacje dnia
23.30 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	19.30 „Informacje kulturalne”	8.45 „Kuchnia Jagiellonów”	10.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	23.00 „Zerwany kłós” film fab.
00.10 „Magazyn kryminalny 997”	19.45 „Czym żyje świat”	9.10 „Podróże z historią”	10.55 „Był taki dzień”	00.40 „Żeby być świętym” film dok.
	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.35 „Marzyciele”	11.00 „Przyrodnik na tropie”	
8.10 „Informacje kulturalne”	20.30 Wiadomości	10.00 S. „Przygody psa Cywila”	11.25 „Służyliśmy u Amerykanów”	7.00, 13.00, 20.00 Fani czterech kółek
8.35 „Zaginione - odnalezione”	21.10 S. „Oficer”	10.30 „Tata, a Marcin powiedział...”	11.55 „Towarzysze sekretarze oraz inni dygnitarze”	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
9.00 „Niedziela z...”	00.30 S. „Leśniczówka”	10.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	12.20 „Wędrowiec Polski”	10.00 Skarby z szopy
9.55 „Mój wujaszek” komedia		10.55 „Był taki dzień”	12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”	10.30 Walka o bagaż
12.00 S. „Blisko, coraz bliżej”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	11.00 „Przyrodnik na tropie”	13.10 Film anim.	11.00 Morze złota
13.20 „Zapomniany impresjonista. John Russell” film dok.	8.10 „Jedziemy”	11.25 „Służyliśmy u Amerykanów”	13.15 S. „Rodzina Kanderów”	12.00 Łowcy staroci
		12.20 „Wędrowiec Polski”	14.15 S. „Syzyfowe	14.00 Dieselmania
		12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”	14.15 S. „Syzyfowe	17.00 Skarby z szopy
		13.10 Film anim.	14.15 S. „Syzyfowe	17.30 Walka o bagaż
		13.15 S. „Rodzina Kanderów”	14.15 S. „Syzyfowe	18.00 Łowcy staroci
		14.15 S. „Syzyfowe	14.15 S. „Syzyfowe	21.00 Skarby z szopy
			14.15 S. „Syzyfowe	22.00 Łowcy staroci: renowacje
			14.15 S. „Syzyfowe	23.00 Łowcy klasyków

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Przystanek slow food
8.25	Wilnoteka
8.40	Wojciech Cejrowski - bosko przez świat
9.30	S. anim. „Reksio”
9.40	Supelkowe ABC
10.05	Gra słów
10.25	Słownik polsko@polski
10.55	Res Poloniale
11.20	Przyrodnik na tropie
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Okrasa łamie przepisy
13.00	Info Wilno
13.05	Wilnoteka
13.20	Goodbye Soviet Union
14.25	Kabaretomaniacy
15.10	S. „Rodzinka”
15.35	Rola życia
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Na dobre i na złe”
17.10	S. „Klan”
17.35	Supelkowe ABC
17.55	Uzdrowisko
18.20	Unia kulinarna
18.40	Z Historią na Ty
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.30	S. „Ranczo”
20.30	Wiadomości
21.00	„Kobiety kina” film fab.
22.45	Informacje kulturalne
23.05	S. „Ojciec Mateusz”
23.50	Info Wilno
00.05	Studio Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Telefon alarmowy”
9.40	S. „Alpejscy

	detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	„Propaganda. Sztuka kłamstwa” film dok.
13.00	„PC Litwa” film dok.
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.30	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Moja piosenka
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Złoty umysł
22.45	„Casino Royale” thriller
01.05	„Dwunasty człowiek” thriller
LRT PLUS	
6.00	S. „Laboratorium Dextera”
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Całuję. Ruta
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
21.00	„Godzilla II: Król potworów” film fab.
23.30	„Afera Thomasa Crowna” thriller
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Nomeda przyszła w gości
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	„PC Litwa” film dok.
8.30	Menora

9.00	Dzień dobry
11.30	Śniadanie u sąsiada
12.00	Zbliżenie
13.00	Zacznij od siebie
13.30	Pole bitwy
14.00, 20.30	ME w tyżwiarstwie figurowym
17.00	Drogi. Maszyny. Ludzie
17.30	To mój ogród
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	Notatki przyrodnika
19.30	Procesy
20.00	Dzień kultury
22.00	„Obietnica poranka” dramat
00.10	Wiadomości DW (ros.)
00.25	Dziś na świecie (ros.)
BTV	
6.00	Seriale anim. „Gliny”
7.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00	S. „Grzeszna kraina”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	Nagrody „M.A.M.A.”
21.15	„Lucy” film fab.
23.30	„Wieczorówka” komedia
BTV	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.20	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Policja wodna”
9.25, 15.55	S. „Pies”
10.30, 18.30	S. „CSI kryminaliści”
11.25	S. „Mentalista”
12.35	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Policja wodna”
17.00	Info dzień

17.30	S. „Mentalista”
19.30	Wrestling
21.30	„Dobre zabijanie” thriller
23.30	„Mission Impossible III” film fab.
rytas.tv	
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”
7.30	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Tajemnice”
12.00	Życie w biznesie
12.30, 18.30	S. dok. „Azja 3600”
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30, 23.30	Godzina TV Wolność
17.30	S. dok. „Służba ratunkowa 9”
18.20	Sport. Pogoda
19.30, 23.00	Pół godziny z Valatką
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
21.25	S. „Tajemnice”
22.50	Sport. Pogoda
6	
5.40	S. „Hawaii 5.0”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Gwiazdy lombardu”
9.00	„Przewodnik budowlany”
9.30	S. „Współczesna rodzina”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	„Ostatni człowiek na Ziemi”
13.00	„Masterchef”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”

18.00	S. „Współczesna rodzina”
20.00	„Gliny”
21.00	Wiadomości
22.00	„Stuber” komedia
23.55	„Mythica: Darkspore” film fab.
1	
6.00	S. „Nieśmiertelnik”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	„Kobieta”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00	S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamienimy się żonami”
18.00	S. „Nieśmiertelnik”
19.00	S. „Moje życie to mordęga”
21.00	S. „McDonald i Dodds”
22.55	„Przedsmak śmierci” detektyw
00.50	S. „Bękarty Neapolu”
TVP 1	
6.15	S. „Przysięga”
7.00	S. „Wspaniałe stulecie”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
8.30	„Agape”
9.00	Wiadomości
9.10	„Kwadrans polityczny”
9.25	„Informacje kulturalne”
9.40	S. „Ranczo”
10.40	S. „Komisarz Alex”
11.35	S. „Ojciec Mateusz”
12.30	S. „Leśniczówka”
13.00	Wiadomości
13.10	„Agrobiznes”
13.35	„Rok w ogrodzie Extra”
13.55	S. dok. „Tajemnice skóry”

15.00 S. „Wspaniałe stulecie”
 16.00 Wiadomości
 16.20, 21.15 „ALARM!”
 16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
 17.05 S. „Przysięga”
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Jaka to melodia?”
 18.55 S. „Klan”
 19.20 S. „Leśniczówka”
 20.00 „Jeden z dziesięciu”
 20.30 Wiadomości
 21.35 „C. K. Dezerterzy” komedia
 22.55 S. „Dom pod Dwoma Orłami”
 23.55 „Ślicznotki” film fab.

8.00 „Muzyczne poranki”
 8.15, 22.55 „Informacje kulturalne”
 8.45 „Co dalej?”
 9.20 S. dok. „Ukraińcy”
 12.00 S. „Blisko, coraz bliżej”
 13.40 „Granatowy zeszyt” film dok.
 15.05 „Informacje kulturalne”
 15.40 „Panna Nikt” dramat
 17.35 S. „Pod jednym dachem”
 18.30 „Res Poloniae”
 19.05 „Wielki pan” komedia
 21.00 „Absolwent” film obycz.
 23.20 „Paul Verhoeven, filmowiec prowokator” film dok.
 23.30 „Teatroteka - Humani”

7.00 „Polonia 24”
 7.30 „Zakochaj się w Polsce”
 8.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat”
 8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
 12.10 „Alfabet Andrzeja

Dobosza”
 12.30 S. „Ja to mam szczęście!”
 13.00 Wiadomości
 13.15 S. „M jak miłość”
 15.00 „Giganci nauki”
 16.00 Wiadomości
 16.20 S. anim. „Bajki Bolka i Lolka”
 16.40 S. anim. „Ferdynand Wspaniały”
 17.05 „Kabaretomaniacy”
 18.00 Teleexpress
 18.20 „Zakochaj się w Polsce”
 18.55 „Polonia Express”
 19.10 „Ola Polonia”
 19.30 „Informacje kulturalne”
 19.45 „Czym żyje świat”
 20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
 20.30 Wiadomości
 21.15 S. „Na dobre i na złe”
 22.10 S. „Na sygnale”
 22.35 „Taka jak Ty”
 23.00 „Zoom Polonii”
 23.05 „Polonia 24”
 23.35 S. „Tulipan”

6.35 Serwis Info Poranek
 8.10 „Jedziemy”
 8.50 „Agrobiznes”
 9.00 „Jedziemy dalej”
 9.20 „Minęła 8.”
 10.10 „Minęła 9.”
 10.40 „W Kontrze”
 11.00 Serwis Info Poranek
 11.30 Serwis Info Dzień
 13.00 Info Raport
 14.30 Serwis Info Dzień
 16.30 Info Dzień
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Teleexpress Extra”
 18.30 „O co chodzi”
 19.00 Panorama
 19.20 Serwis Info Wieczór
 19.35 „O tym się mówi”
 20.30 Wiadomości
 21.00 Gość Wiadomości
 21.15 „Forum”
 22.00 „Nie da się ukryć”
 22.25 Serwis Info

Wieczór
 22.50 „W tyle wizji”
 23.30 „W tyle wizji Extra”
 00.00 Info Wieczór
 00.30 „W akcji”

7.00 „Był taki dzień”
 7.02 „Informacje kulturalne”
 7.15 „Był taki dzień”
 7.15 „Było, nie minęło”
 7.43 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”
 7.45 S. „Pogranicze w ogniu”
 8.45 „Kuchnia Jagiellonów”
 9.15 „Podróże z historią”
 9.38 „Marzyciele”
 10.00 „Przystanek Historia”
 10.15 S. „Przygody psa Cywila”
 10.50 „Tata, a Marcin powiedział...”
 11.00 „Był taki dzień”
 11.05 „W czeluściach Gusen” film dok.
 11.40 „Woliński Park Narodowy” film dok.
 12.25 „1863 Równość, Wolność, Niepodległość”
 12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”
 13.15 S. „Rodzina Kanderów”
 14.10 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”
 14.15 S. „Syzyfowe prace”
 15.10 S. dok. „Nadmorskie miasta”
 15.55 „Był taki dzień”
 16.00 „Giganci historii”
 16.45 „Był taki dzień”
 16.50 „Marzyciele”
 17.15 S. „Bodo”
 18.10 „W Polskę jedziemy”
 18.35 S. „Pogranicze w ogniu”
 19.30 „Podróże z historią”

20.00 „Informacje kulturalne”
 20.15 S. „Korona królów”
 20.40 „Ex Libris”
 21.00 S. „Zdrajca”
 21.55 „Aktion Reinhardt” film dok.
 22.50 „Samochody, które podbiły świat”
 23.35 „Wenezuela w cieniu Chaveza” film dok.

6.00 „Filmowe życiorysy”
 7.25 Muzyczne chwile
 7.40 „Ze szkolnej ławki”
 8.55 „Poczet Wielkich Polaków”
 9.00 Informacje dnia
 9.15 „Polski punkt widzenia”
 9.40 „Słowo życia”
 9.45 S. anim. „Przyjaciele i bohaterowie”
 10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
 10.35 Święty na każdy dzień
 10.45 „Jestem mamą”
 11.00 Informacje dnia
 11.15 „Rozmowy niedokończone”
 12.25 „Głos Polski”
 12.35 „Historia krzyża na Tarnicy” film dok.
 13.00 Modlitwa Anioł Pański
 13.03 Informacje dnia
 13.20 „Orędzie na trudne czasy” reportaż
 14.30 Msza święta z Jasnej Góry
 15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
 15.30 „Zrozumieć Antycywilizację”
 15.55 „Słowo życia”
 16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
 16.20 „Mocni w wierze”

16.50 „Ma się rozumieć”
 17.00 Informacje dnia
 17.10 „7. sakrament”
 17.40 „Prosto o gospodarce”
 18.00 „Znaleźć, zobaczyć, pochować” film dok.
 18.30 „Geopolityka”
 18.55 „Poczet wielkich Polaków”
 19.00 Modlitwa Anioł Pański
 19.05 Informacje dnia
 19.15 „Westerplatte Młodych”
 20.00 „Warto zauważyć...”
 20.30 S. anim.
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 „Mysząc Ojczyzna”
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 22.40 „Polski punkt widzenia”
 23.00 S. „Przygody pana Michała”
 23.30 „Niedziela”
 23.35 „Cudowne przejście przez Morze Czerwone” (3) film dok.
 00.50 Muzyczne chwile

7.00 Fani czterech kótek
 9.00 Jak to jest zrobione?
 10.00 Skarby z szopy
 10.30 Walka o bagaż
 11.00 Morze złota
 12.00 Łowcy staroci
 13.00 Fani czterech kótek
 14.00 Ocalić dom
 18.00 Łowcy staroci
 19.00 Jak to jest zrobione?
 20.00 Fani czterech kótek
 23.00 Wyprawa w nieznane
 00.00 Łowcy staroci

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	S. „Na sygnale”
8.45	Rok w ogrodzie
9.05	Nowe spojrzenie
9.30	Wilno łączy!
9.45	Smaki świata
10.10	S. „Dziewczyna i chłopak”
10.55	S. „Żegnaj, Rockefeller”
11.40	S. „Plebania”
12.30	Wielcy Polacy, wielkie historie
13.20	Historia jednego obrazu
13.30	Giganci historii
14.15	Wojciech Cejrowski – bosy przez świat
15.05	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.00	Całkiem niezła historia
17.15	Kobiety w drodze
17.40	Moda na język polski
18.00	Info Wilno
18.05	S. „Remiza”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Co się dzieje?
20.10	Terytoriali
20.30	Wiadomości
21.00	The Voice Senior
23.05	„Nocne Graffiti” film fab.
00.45	Informacje kulturalne
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Drogi. Samochody. Ludzie
6.30	Nomeda przyszła w gości
7.30	Moja piosenka
8.30	Nie mam tylu lat
9.00	Dzień dobry, Litwo
9.30	10.30 11.30
	Wiadomości
12.00	S. dok. „Geniusze wśród zwierząt”

12.55	„Po wielkim ogniu: australijska przyroda wraca do życia” film dok.
13.50	S. „Endeavour: Sprawy młodego Morsa”
15.20	Niezapomniane Wilno
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Okno na władzę
19.30	Styl
20.30	Panorama
21.00	Eliminacje krajowe Eurowizji
22.50	„Gutterbee: Wojna o kielbasę” komedia
00.40	„Casino Royale” thriller
LRT PLUS	
6.00	S. „Laboratorium Dextera”
6.35	Filmy anim.
11.45	„Dora i miasto złota” film fab.
13.45	„Tajemnica Rajskiego Wzgórza” film fab.
15.50	„Dzień świstaka” komedia
17.55	W świecie zwierząt
18.30	Wiadomości
19.30	„Angry Birds” film anim.
21.25	„Rodzina” komedia
23.10	„Szkoła melanzu” komedia
01.10	„Godzilla II: Król potworów” film fab.
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Nasi pupile
6.30	Dzieci Tysiąclecia
7.25	Złoty umysł
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Żyjmy czyściej
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?

10.30	Zeszyt wileński
11.00	Jesteśmy z Ukrainy
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	W sercu Litwin
13.30	Gen ciekawości
14.00	Prognoza
14.30, 20.00	Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym
17.00	S. dok. „Sztuka kosmosu”
17.30	S. dok. „Ludzka skala”
18.00	S. dok. „Granice”
19.00	Legendy
22.15	„Droga Grzmotu” dramat
23.45	Gen ciekawości
BTW	
6.00	Seriele anim.
9.00	„Na zdrowie!”
9.30	„Historie sukcesów”
10.00	„Kuchenne historie”
10.30	Smacznie aż strach
11.00	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.30	S. dok. „Kosmos”
12.30	S. dok. „Niewidzialne królestwo”
13.35	„Kocia mama” komedia
15.30	„Hunters” film fab.
17.20	Wcielenie
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„galvOK”
21.30	„Helikopter w ogniu” film fab.
00.25	„Zmowa” thriller
BTW	
6.00	S. dok. „Mistrzowie Lego”
7.00	S. dok. „Przyjacieli na całe życie”
8.00	Ale numer!
9.00	Wyścig przez świat
10.15	S. dok. „Poza kontrolą”

11.25	S. dok. „Dziwne stworzenia”
12.35	Wyścig przez świat
13.55	Osobowości narodowej pracy
14.55	Bitwa ekstrasensów
17.00	Mistrzostwa LKL „Neptunas”- „Rytas”
19.30	„Aniołki Charliego: Zawrotna szybkość” film fab.
21.35	„Czas zemsty” thriller
23.50	Wrestling
rytas.tv	
6.00	S. „Nie wyrzekaj się”
8.00	„Nadmorskie latarnie”
8.30	„W cieniu mężczyzn”
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	S. dok. „W imię bezpieczeństwa”
10.30	„Wileński Babilon”
11.00	„Twórcy smaku”
11.00	„Czyste miasta”
11.30	„Anatomia mieszkania”
12.00, 23.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	„Pytanko”
17.30	„Tworząc Litwę”
17.30	O przyjemnościach łązni
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	Paranormalne zjawiska
22.30	Wiadomości
6	
6.10	„Wojny magazynowe”
6.30	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
7.30	„Ekspedycja ze Stavenem Backshallem”

8.30	„Mężczyźni z gór”
9.30	„Przewoźnicy kolejni”
10.00	„Autopilot”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	S. „Kacza dynastia”
11.30	S. dok. „Wspaniałe pory roku”
12.40	S. dok. „Dzika Kolumbia”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Piekielna droga”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Licytacje”
19.00	„Gra z Ellen”
20.00	„Powrót do natury”
21.00	Wiadomości
22.00	Mistrzostwa NBA „Nuggets”-„76ers”
00.30	„NBA Action”
1	
6.15	„Świadkowie minionych pokoleń”
6.40	„Rycerze wolności”
7.10	S. „Mol'far”
8.10	S. „Danni Lowinski”
10.10	S. „Candice Renoir”
11.20	S. „Zbrodnia doskonała”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	„Dania Mary. Łatwe i pyszne”
14.35	„Zamieśmy się znanymi”
15.45	S. „Skradzione życie”
17.45	„Czerwona komnata” dramat
18.45	S. „Sprawy rodzinne”
19.45	S. „Stażystka”
21.00	S. „Vera”
22.55	„Niszczycielka” thriller
TVP 1	
6.10	S. „Szatan z siódmej klasy”
7.00	„Magazyn Ekspresu Reporterów”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Jasnej

8.40 „Rok w ogrodzie”	23.05 „Informacje kulturalne”	21.15 „Minęła 20.”	historii”	dnia
9.20 „wojsko-polskie.pl”	23.25 „Metro. 30 lat później” film dok.	22.00 „Nie da się ukryć”	20.50 „Informacje kulturalne”	19.15 „Rozmowy niedokończone”
9.45 „Pełnosprawni”	01.25 „Labyrinth” film akcji	22.15 „Śledczym okiem”	21.05 „Biegnij, chłopcze, biegnij” dramat	20.30 „Manna z nieba”
10.15 „Sprawa dla reportera”		22.50 „W tyle wizji”	22.45 „Impresje”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
11.20 „Fascynujący świat”	7.00 „Polonia 24”	23.30 „W tyle wizji Extra”	22.55 „Tobie Ojczyzno”	21.20 Modlitwa r ożańcowa
12.40 „Sanatorium miłości”	7.30 „Tacy byliśmy”	00.00 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	23.00 „Historia w postaciach zapisana”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
13.40 „Pojedynek w Abilene” western	8.05 „Giganci historii”	00.25 Info Wieczór	00.45 „Bezgraniczna pomoc”	22.00 Apel Jasnogórski
15.10 „Z pamięci”	8.55 „Pytanie na śniadanie”			22.20 Informacje dnia
15.25 „Okrasa łamie przepisy”	12.25 S. „Sposób na Alcybiadesa”	7.30 „Był taki dzień”		23.00 „Złoty umysł” film fab.
15.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	14.35 Okrasa łamie przepisy	7.33 „Informacje kulturalne”	6.25 Filmy dok.	00.50 Muzyczne chwile
18.00 Teleexpress	15.05 „Na dobre i na złe”	7.45 „Było, nie minęło”	8.55, 18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	
18.30 „Jaka to melodia?”	16.00 „Kabaret. Super Show Dwójki”	8.10 „Sekrety mnichów”	9.00 Informacje dnia	
19.30 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz”	17.00 „Kulturalni PL”	8.20 „My trzymamy z Bogiem” film dok.	9.15 „Westerplatte Młodych”	5.00 „Mała Miss” film fab.
19.40 S. „Ojciec Mateusz”	18.00 Teleexpress	9.15 „Kuchnia Jagiellonów”	9.55 „Słowo życia”	6.50 „Na krawędzi” film fab.
20.30 Wiadomości	18.20 S. „M jak miłość”	9.45 „Polskie dziedzictwo”	10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny	8.50 „Prorok” film fab.
21.15 „ALARM!”	19.10 „Szansa na sukces. Opole 2023”	10.15 S. „Wojna domowa”	11.00 Informacje dnia	11.20 „Tajemnica Filomeny” film fab.
21.35 S. „Komisarz Alex”	20.10 „Informacje kulturalne”	11.00 „Był taki dzień”	11.15 „Retrospekcja”	12.55 „Turysta” film fab.
22.35 „Pompeje” film fab.	20.30 Wiadomości	11.05 „Nowy początek. Jak wymyślono II RP”	11.20, 14.15, 18.25, 20.25 Święty na każdy dzień	14.30 „Strażnik czasu” film fab.
00.25 „Projekt Koliber” film fab.	21.20 S. „Wojenne dziewczyny”	11.30 S. dok.	11.25 Muzyczne chwile	16.05 „Pogrzebany” film fab.
	22.15 „Sanatorium miłości”	12.20 „Był taki dzień”	11.40, 22.40 „Polski punkt widzenia”	17.55 „Wyścig” film fab.
8.00 Czesław Niemen - Sopot '80	23.10 S. „Paradoks”	12.25 S. dok. „Życie ukryte w jeziorze”	12.00 „Kropelka radości”	20.00 „Artysta” film fab.
9.00 „Informacje kulturalne”	00.05 „Lajk!”	13.15 „Gala Wawa Bohaterom”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański	21.45 „Chłopiec i kawka” film fab.
9.25 „Wydarzenie aktualne”		14.05 „Kryminalne zagadki Polski”	13.03 Informacje dnia	23.20 „Najlepszy” film fab.
9.45 „Tamte lata, tamte dni”	7.00 Serwis Info Poranek	14.25 „Świadkowie czasu”	13.20 „Warto zauważyć...”	01.15 „Zemsta” film fab.
10.25 „Claudia, La Misteriosa” film dok.	9.30 „W Kontrze”	14.45 „Życie za życie. Maksymilian Kolbe” dramat	13.50 „7. sakrament”	
11.25 S. „Przygody pana Michała”	10.15 „Salon dziennikarski”	16.15 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”	14.20 „Ocalić od zapomnienia”	7.00 Jak to jest zrobione?
12.45 „Wniebowzięci” film TVP	11.00 Serwis Info Dzień weekend	16.20 „Siostra Izabela” reportaż	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	9.00 Łowcy staroci
13.45 „Scena taneczna”	16.00 Debata TVP INFO	16.45 „Impresje”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”	11.00 Łowcy klasyków
14.25 „Kultura na żywo”	16.30 Info Dzień	16.50 „Historia na ten czas”	15.30 „Niedziela”	13.00 Łowcy staroci: renowacje
15.35 „Wielki pan” komedia	17.30 „Czym żyje świat Extra”	17.00 S. „Stulecie Winnych”	15.35 „Natura obiektywnie”	15.00 Fani czterech kółek
17.30 „Legenda rocka”	17.45 Infomed	17.40 „Poza podejrzeniem”	16.00 „Regał”	17.00 Obrońcy zabytków
18.35 „Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat”	18.00 „Teleexpress”	18.15 S. „Chłopi”	16.30 „Wierzę w Boga”	19.00 Gwiazdorskie fury
19.20 „Zakazane zabawy” dramat	18.15 „Teleexpress Extra”	19.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	16.50 Muzyczne chwile	20.00 Parker na złotym szlaku
21.00 „Pełnia życia” film obycz.	18.30 „Studio Wschód”	19.15 S. „Dziewczyny ze Lwowa”	17.00 Informacje dnia	21.00 Klan z Alaski
	19.00 Panorama	19.55 „Tobie Ojczyzno”	17.10 „Historia PL”	22.00 Ekstremalna Alaska
	19.20 Serwis Info Wieczór weekend	20.00 „Giganci	18.00 „Z Parlamentu Europejskiego”	23.00 Gorączka złota: Biała woda
	19.30 „Kobięcym okiem”		18.30 „Nowa ewangelizacja”	00.00 Niebezpieczny zawód świata
	20.00 „Między słowami”		19.05 Informacje	
	20.30 Wiadomości			
	21.00 Gość Wiadomości			

TVP WILNO	
7.15	Co się dzieje?
7.35	Projekt policja
7.55	S. „Na dobre i na złe”
8.50	S. „Remiza”
9.40	Rodzinny ekspres
10.05	Detektyw Literka
10.20	S. anim. „Leo da Vinci”
10.40	Ewangeliarz Litewski
10.55	Transmisja Mszy Św.
12.05	Studio Raban
12.25	Ziarno
12.55	Weterynarze z sercem
13.20	S. „Plebania”
14.05	Trzeci punkt widzenia
14.30	Przyrodnik na tropie
15.15	Dezertery
15.40	Unia kulinarna
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	Serial
17.25	Rozmowy w Mackiewiczówce
17.55	Wilnoteka
18.10	S. „O mnie się nie martw”
19.00	Sanatorium miłości
19.50	Wilno łączy!
20.05	Klub u redaktorów
20.30	Wiadomości
21.05	„Rytm serca” film fab.
22.15	Rozmowy w Mackiewiczówce
22.45	Informacje kulturalne
23.05	The Voice Senior
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Legendy. Dziś i na zawsze
7.00	Weranda
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Wyznania
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Życ na wsi jest dobrze
9.30	Notatki przyrodnika

10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci Tysiąclecia
11.30	Moja najlepszy przyjaciel
12.00	S. dok. „Dzika Afryka”
12.55	„Łasice i ich krewniacy” film dok.
13.55	S. „Agatha Christie: Kryminalne zagadki”
15.30	Wiadomości
15.45	Na tropach historii
16.45	Dajmy czadu!
18.00	Drogi. Maszyny. Ludzie
18.30	Wiadomości
19.00	Tydzień z Wiadomościami Rowerowymi
20.30	Panorama
21.00	S. „Ferma trolu”
22.08	„Będę z wami” film dok.
23.20	„Droga Grzmotu” dramat
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
10.00	7 dni Kowna
10.30	Wiara i życie. Prawosławie
11.00	Drogi
11.30	Menora
12.00	Niedzielne myśli
12.30	Msza Święta z katedry wileńskiej

13.40	„Ostatnia arystokratka” film fab.
15.30	„Captain nova” film fab.
16.55	„Zapamiętajmy”
17.00	„Zbliżenie”
18.00	Wyznania
18.30	Dzień kultury
19.00	„Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym
20.30	Panorama
21.00	Zimowanie z operą
21.30	„Czarodziejski flet” opera
0.15	Procesy
3	
6.00	Seriele anim.
8.30	S. „Simpsonowie”
9.00	„Zagroda marzeń”
9.30	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Dzika natura. Cudowny świat sów”
13.10	„50 pierwszych randek” komedia
15.50	„Noc w muzeum” komedia
17.20	„Litwin u Litwina”
18.20	Wiadomości TV 3
19.30	„Opowieści z Narnii: Podróż Wędrowca do Świt” film fab.
21.45	„Transporter 2” thriller
23.30	„Amnezja” dramat
BTW	
6.00	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
7.00	Strongmani
8.00	Ale numer!
8.30	Róg tura
9.00	Strongmani. Litwa
10.05	S. dok. „Poza kontrolą”
11.20	S. dok. „Podwodny wszechświat”
12.30	Wyścig przez świat

13.50	Osobowości narodowej pracy
14.50	Bitwa ekstrasensów
17.00	Mistrzostwa LKL „Žalgiris”-„CBet”
19.30	Mistrzostwa LKL „Wolves”-„Nevėžis-Optibet”
21.45	„Kto śmieje się ostatni?”
22.30	S. „Żywe trupy”
23.30	„Komórka” thriller
rytas.tv	
6.00	S. „Nie wyrzekaj się”
8.00	Tworząc Litwę
8.30	Akademia wsi
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	W świecie koszykówki
10.30	Życie w biznesie
11.00	Kod zdrowia
12.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	24/7
17.30	Pół godziny z Valatką
18.00	Wiadomości
18.30	W świecie koszykówki
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Służba ratunkowa 9”
21.30	Linie przecięcia
22.00	Pół godziny z Valatką
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Ślad”
6	
6.05	„Wojny magazynowe”
6.30	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
7.30	„Ekspedycja ze Stevenem Backshall”
8.30	„Mężczyźni z gór”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przeszłości”
10.30	„E-gazeta dugnas”
11.00	S. „Kacza

dynastia”	
11.30	S. dok. „Dzika Brazylia”
12.40	S. dok. „Dzika Kolumbia”
13.55	„Przetrawanie”
15.00	„Piekielna droga”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Gra z Ellen”
20.00	„Powrót do natury”
21.00	Wiadomości
22.00	„Świat w ogniu” film fab.
00.25	„Odrzut” film fab.
1	
6.10	„Gaon z Wilna”
6.40	„Rycerze wolności”
7.10	S. „Mol’far”
8.10	S. „Danni Lowinski”
10.10	S. „Candice Renoir”
11.20	S. „Zbrodnia doskonała”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	Pozdrowienia
15.45	S. „Skradzione życie”
17.45	„Czerwona komnata” dramat
18.45	S. „Sprawy rodzinne”
19.45	S. „Stażystka”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
23.05	„Ze względu na płęć” dramat
01.25	„Niszczycielka” thriller
TVP 1	
6.05	„Sprawa dla reportera”
7.00	Słownik polsko@polski
7.25	„wojsko-polskie.pl”
7.50	„Słowo na niedzielę”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach
9.00	„Tydzień”
9.35	„Markiza

Angelika" film przygod. 11.40 S. „Nad Niemnem” 12.55 „Między ziemią a niebem” (13.00 Anioł Pański) 13.50 „Misja Zambii” 14.15 „Chiny: starodawne królestwo przyrody” 15.15 „Z pamięci” 15.25 S. „Kariera Nikodema Dyzmy” 16.35 „C. K. Dezerterzy” komedia 18.00 Teleexpress 18.30 „Jaka to melodia?” 19.40 S. „Komisarz Alex” 20.30 Wiadomości 21.20 S. „Dom pod Dwoma Orłami” 22.20 „Sanatorium miłości” 23.25 „Moje wielkie greckie wesele 2” komedia	kulturalne” 23.35 „Trzeci punkt widzenia” 	18.15 „Teleexpress Extra” 18.30 Teleexpress na deser 19.00 Panorama 19.25 „Studio Zachód” 19.50 „INFO V4+” 20.05 „Głębia ostrości” 20.30 Wiadomości 21.00 Gość Wiadomości 21.15 „Minęła 20.” 22.00 „W pełnym świecie” 22.20 Serwis Info Wieczór weekend 22.50 „Strefa starcia” 00.00 Info Wieczór	Polski” 23.50 S. dok. „Mossad od środka” 	21.00 Informacje dnia 21.20 Modlitwa różańcowa 21.50 „Myśląc Ojczyzna” 22.00 Apel Jasnogórski 22.20 Informacje dnia 22.40 „Retrospekcja” 22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa” 22.55 „Paweł - apostoł łask” film dok. 00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej” 00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze” 	
	7.00 „Giganci nauki” 7.50 „Lajk!” 8.10 S. „U Pana Boga w ogródku” 8.55 „Pytanie na śniadanie” 12.25 „Ziarno” 12.55 „Między ziemią a niebem” (13.00 „Anioł Pański”) 13.50 „Słowo na niedzielę” 14.00 Transmisja Mszy Świętej 15.15 S. „U Pana Boga w ogródku” 16.05 „Fajna Polska” 17.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat” 17.30 „Polacy to wiedzą!” 18.00 Teleexpress 18.20 S. „M jak miłość” 19.10 „Powroty” 19.35 „Co dalej?” 20.10 „Informacje kulturalne” 20.30 Wiadomości 21.20 S. „Ojciec Mateusz” 22.15 „Życie za życie. Maksymilian Kolbe” dramat 23.55 „Gwiazdobiór TVP Rozrywka” 	17.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat” 17.30 „Polacy to wiedzą!” 18.00 Teleexpress 18.20 S. „M jak miłość” 19.10 „Powroty” 19.35 „Co dalej?” 20.10 „Informacje kulturalne” 20.30 Wiadomości 21.20 S. „Ojciec Mateusz” 22.15 „Życie za życie. Maksymilian Kolbe” dramat 23.55 „Gwiazdobiór TVP Rozrywka” 	 7.30 „Był taki dzień” 7.32 „Informacje kulturalne” 7.45 „Sekrety mnichów” 8.00 „Cioteczka Hania” film dok. 9.00 Msza grekokatolicka 10.00 S. „Wojna domowa” 11.35 „W kotle historii” 12.10 S. dok. „Wszystkie kolory świata” 13.10 S. dok. „Nadmorskie miasta” 14.00 S. dok. „Najwspanialsze latarnie morskie Irlandii” 15.10 „Kryminalne zagadki Polski” 15.40 „Dwie Joasie” komedia 17.10 „Historia w ożywionych obrazach” 17.30 „Giganci historii” 18.25 S. „Chłopi” 19.25 „Portrety wojenne” 20.00 „Polskie dziedzictwo” 20.30 „Informacje kulturalne” 21.05 „Samochody, które podbiły świat” 22.00 S. „Młody Piłsudski” 23.00 „Tajemnice początków	9.00 „Słowo życia” 9.05 „Polski punkt widzenia” 9.25 Święty na każdy dzień 9.30 „Muzeum 303” reportaż 10.00 S. dok. „Prymas Stefan Wyszyński” 10.10 Spotkanie z Magdą Buczek 10.15 „Manna z nieba” 10.30 Msza święta z Jasnej Góry 11.35 „Niedziela” 11.40 S. „Próba wiary” 12.30 „Żywa nić tradycji reportaż 13.00 Modlitwa Anioł Pański z Watykanu 13.15 „Papież Polak do rodaków” 13.55 „Yohan - wędrowniaki dzieci” film fab. 16.00 „Wieś - to też Polska” 17.00 Informacje dnia 17.10 Koncert życzeń 17.45 Święty na każdy dzień 17.50 „Filmowe życiorysy” 18.30 „Sól Ziemi” 18.55 „Poczet wielkich Polaków” 19.00 Modlitwa Anioł Pański 19.05 Informacje dnia 19.15 „Rozmowy niedokończone” 20.25 Święty na każdy dzień 20.30 S. anim „Moja katolicka rodzina”	5.00 „Wielka heca Bowfingera” film fab. 6.50 „Zemsta” film fab. 8.50 „Wysięg” film fab. 10.55 „Artysta” film fab. 12.40 „Chłopiec i kawka” film fab. 14.15 „Najlepszy” film fab. 16.05 „Uniwersalny żołnierz” film fab. 17.55 „Taxi” film fab. 19.20 „Taxi 2” film fab. 20.45 „Taxi 3” film fab. 22.10 „Taxi 4” film fab. 23.35 „Taxi 5” film fab. 01.10 „Do szaleństwa” melodramat
8.00 „Niekłóre piosenki z Kabaretu Starszych Panów” 8.35 Piosenki z programu „Wieczorny gość” 9.00 Nabożeństwo ewangeliczne 10.05 S. dok. „Wschodzące gwiazdy baletu” 11.05 S. „Robin z Sherwood” 12.15 „Trzeci punkt widzenia” 12.50 „Pełnia życia” film obycz. 15.00 „Wędrowiec Polski” 15.35 „Scena muzyczna” 16.30 S. „Przygody pana Michała” 17.50 „Zaginione - odnalezione” 18.15 „Niedziela z...” 21.00 „Czarny mercedes” film sensac. 23.10 „Informacje	7.00 Serwis Info Poranek 9.30 „W Kontrze” 10.15 Serwis Info Poranek 10.50 „Woronicza 17” 12.00 Serwis Info Dzień weekend 13.00 „Czym żyje świat Extra” 13.30 Serwis Info Dzień weekend 16.00 Debata Senior 16.30 Serwis Info Dzień weekend 16.30 Info Dzień 17.00 „Oknem Wiary” 17.30 Serwis Info Dzień weekend 18.00 „Teleexpress”	15.10 „Kryminalne zagadki Polski” 15.40 „Dwie Joasie” komedia 17.10 „Historia w ożywionych obrazach” 17.30 „Giganci historii” 18.25 S. „Chłopi” 19.25 „Portrety wojenne” 20.00 „Polskie dziedzictwo” 20.30 „Informacje kulturalne” 21.05 „Samochody, które podbiły świat” 22.00 S. „Młody Piłsudski” 23.00 „Tajemnice początków	16.00 „Wieś - to też Polska” 17.00 Informacje dnia 17.10 Koncert życzeń 17.45 Święty na każdy dzień 17.50 „Filmowe życiorysy” 18.30 „Sól Ziemi” 18.55 „Poczet wielkich Polaków” 19.00 Modlitwa Anioł Pański 19.05 Informacje dnia 19.15 „Rozmowy niedokończone” 20.25 Święty na każdy dzień 20.30 S. anim „Moja katolicka rodzina”	7.00, 10.00 Jak to jest zrobione? 9.00 Fani czterech kótek 11.00 Łowcy staroci 12.00 Skarby z szopy 14.00 Walka o bagaż 16.00 Obrońcy zabytków 18.00 Łowcy klasyków 20.00 Gwiazdorskie fury 21.00 Gorączka złota 23.00 „Zaginione taśmy video zła” film dok. 00.00 Hotdroid wg Kindiga	

7.00 Klub u redaktorów
7.20 Krótka historia
7.25 Było, nie minęło
7.50 Starszaki
8.15 Nowe spojrzenie
8.40 wojsko-polskie.pl
9.00 Terytoriałsi
9.15 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
9.25 S. anim. „Reksio”
9.40 eMOCje
10.05 Gra słów. Krzyżówka
10.30 Słownik polsko@polski
10.55 Piosenka u Ciebie
11.20 S. dok. „Dzika Polska”
11.45 S. „Ranczo”
12.30 Kuchnia Polskich Żydów
13.00 Info Wilno
13.05 Wilno łączy!
13.20 Moda na język polski
13.40 Hity wszech czasów
14.35 Kobiety w drodze
15.05 S. „Rodzinka.pl”
15.25 Rozmowy w Mackiewiczówce
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Czas honoru”
17.05 S. „Klan”
17.30 S. anim. „Reksio”
17.40 eMOCje
18.05 Barwy szczęścia
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Wiadomości
21.00 S. „Dwie strony medalu”
21.25 S. „Leśniczówka”
21.45 Wielcy Polacy, wielkie historie
22.45 Informacje kulturalne
23.05 S. „Głęboka woda”
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,

8.30 Wiadomości
8.55 S. „Telefon alarmowy”
9.40 S. „Alpejscy detektywi”
10.30 S. „Ostatni ślad”
11.15 Euromaxx
11.30 Kto i dlaczego?
12.00 S. „Szpieczy wśród zwierząt”
13.00 Kuchnia Beaty
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości
16.15 S. „Z pamiętnika położnej”
17.15 S. „Wszystko dla pań”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Perymetry historii
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Wikingowie”
23.45 S. „Alpejscy detektywi”
00.30 Nie mam tylu lat

6.00 S. „Laboratorium Dextera”
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
6.50 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Poważne sprawy”
10.30 KK2
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Bądź moim słońcem”
15.30 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Trzy razy śmierć” komedia
0.20 S. „Czarna lista”

6.00 Hymn Republiki

Litewskiej
6.05 Styl
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Kuchnia Beaty
8.30 Procesy
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Co dobrego, sąsiedzie?
12.00 S. „Sztuka przestrzeni”
12.30 S. dok. „Ludzka skala”
13.00 Gen ciekawości
13.30 Prognoza
14.00 Koncert życzeń
15.35 S. „Służyć i bronić”
16.35 Encyklopedia Gustawa
17.05 Dzieci Tysiąclecia Litwy
18.00 S. „Górski lekarz”
18.45 Euromaxx
19.00 Pole bitwy
19.30 „Hokusai - geniusz drzeworytu” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Ludzka skala. stulatkiwie” film dok.
22.25 „Notre-Dame w Paryżu. Sekrety budowniczych” film dok.
23.15 „Morze Smutku, Morze Nadziei” film dok.
23.45 Euromaxx
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dzień na świecie (ros.)

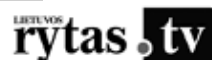

6.00, 15.00 Serial anim.
7.55 „Noc w muzeum” komedia
10.00 S. „Mała wdowa”
11.00 S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00 S. „Grzeszna kraina”
14.00 S. „Miłość i pieniądze”
16.00 Wiadomości TV3
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 W centrum uwagi z E. Jakilaitisem

20.00 „Gorąco z TV 3”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Niebezpieczna wygrana” film fab.
00.40 S. „Chicago Fire”

6.00 S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.25 S. „Policja wodna”
9.25, 15.55 S. „Pies”
10.35 Osobowości pracy narodowej
11.25 S. „Mentalista”
12.30 S. „Nieśmiertelny”
14.50 S. „Policja wodna”
17.00 Dzień info
17.30 S. „Mentalista”
18.30 Mistrzostwa LKL „Šiauliai”-„Uniclub Casino-Juventus”
21.00 „Siła przyciągania” thriller
22.50 S. „Żywe trupy”

6.30 „Realna mistyka”
7.30 S. „Jasnowidz”
10.00 S. dok. „Służba ratunkowa 9”
11.00 S. „Tajemnice”
12.00 Pół godziny z Valatką
12.30 Akademia wsi
13.00 Nowy dzień
14.00, 0.30 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00 „Realna mistyka”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Trzymajcie się
18.20 Sport. Pogoda
18.30 „Linie przecięcia”
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00, 22.30 Reporter
20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”
21.25 S. „Tajemnice”
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 Trzymajcie się

6.30 S. „Hawaii 5.0”
7.30 „Nagi instynkt przetrwania”
8.30 „Autopilot”
9.00 „E-gazas dugnas”
9.30, 18.00 S. „Współczesna rodzina”
10.30 S. „Simpsonowie”
12.00, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30, 20.00 S. „Jedyny mężczyzna na Ziemi”
13.00 „Masterchef”
14.00 S. „Nagi instynkt przetrwania”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „Hawaii 5.0”
21.00 S. „Wojny gangów”
22.00 „Twarze w tłumie” dramat
00.05 „Miasteczko, które bało się zmierzchu” thriller

6.00 S. „Nieśmiertelnik”
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”
9.00 S. „Zranione serce”
10.00 S. „Kadin”
11.00 S. „Danni Lowinski”
12.00 S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Zatoka serc”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 „Zamieńmy się znanymi”
18.00 S. „Nieśmiertelnik”
19.00 S. „Moje życie to mordęga”
21.00 S. „Pacific Criminal”
23.15 S. „Francuskie morderstwa”
01.20 S. „Spirala”

6.15 S. „Przysięga”

7.05 S. „Wspaniałe stulecie”	dachem”	23.05 „Polonia 24”	12.45 „Kuchnia polskich Żydów	pana Michała”
8.00 Transmisja Mszy Świętej	18.05 „Trzeci punkt widzenia”	23.35 „Korona Gór Polski”	13.15 S. „Rodzina Kanderów”	13.50 „Powrót i odnowa”
8.30 „Studio Raban”	18.50 „Złoto dezertarów”	TVP.INFO	14.20 S. dok. „Wszystkie kolory świata”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
9.00 Wiadomości	21.00 „Włóczęga”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	15.20 S. „Podróże z historią”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
9.10 „Kwadrans polityczny”	22.55 „Informacje kulturalne”	8.10 „Jedziemy”	16.00 „Giganci historii”	15.30 „Święty Piotr Julian Eymard” film dok.
9.25 „Informacje kulturalne”	23.20 „Szpital przemienienia”	8.50 „Agrobiznes”	16.45 „Marzyciele”	16.25 „Prawda znalazła swój dom” film dok.
9.40 S. „Ranczo”	21.05 „Scena muzyczna”	9.00 „Jedziemy dalej”	17.15 S. „Bodo”	16.50 „Ma się rozumieć”
10.40 S. „Komisarz Alex”	TVP POLONIA	9.20 „Minęła 8.”	18.05 „Przestrzeń pamięci”	17.00 Informacje dnia
11.35 S. „Ojciec Mateusz”	7.00 „Polacy to wiedzą!”	10.10 „Minęła 9.”	18.30 S. „Pogranicze w ogniu”	17.10 „Sanktuaria polskie”
12.30 S. „Leśniczówka”	7.30 „Niedziela Wieczności na Mazurach”	10.40 Plan dnia	19.30 „Flesz historii”	17.30 „Porady kulturalne”
13.00 Wiadomości	7.50 „Rok 1982. Kalendarium”	11.30 Serwis Info Dzień	20.00 „Informacje kulturalne”	20.15 S. „Korona królów”
13.10 „Agrobiznes”	8.00 „Kulinarne wędrowki z Jolą Kleser”	13.00 Info Raport	20.35 „Portrecista” film dok.	20.35 „Portrecista” film dok.
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	14.30 Serwis Info Dzień	21.30 „Historia w postaciach zapisana”	21.30 „Historia w postaciach zapisana”
13.55 „Chiny: starodawne królestwo przyrody”	(11.30 Panorama)	16.30 Info Dzień (16.45 Info Kultura)	22.25 „Syndrom Zimowników” film dok.	22.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	12.10 „Polonia Express”	18.00 „Teleexpress”	00.40 „Polscy. Seryjni”	22.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
16.00 Wiadomości	12.30, 17.30 S. Barwy szczęścia”	18.15 „Teleexpress Extra”	TRWA	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
16.20, 21.15 ALARM!	13.00 Wiadomości	18.30 „O co chodzi”	6.30 „Franciszek Kleeberg - ostatni generał Kampanii Wrześniowej” film dok.	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.15 S. „Wojenne dziewczyny”	19.00 Panorama	7.00 „Ze szkolnej ławki”	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
17.05 S. „Przysięga”	14.10 S. „Ojciec Mateusz”	19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	8.10 „Aktywna zima”	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
18.00 „Teleexpress”	15.00 „Co dalej?”	19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura)	8.35 Muzyczne chwile	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
18.15 „Jaka to melodia?”	15.40 „Polacy na ratunek Żydom”	20.30 Wiadomości	8.50, 10.55, 20.25 Święty na każdy dzień	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
18.55 S. „Klan”	16.00 Wiadomości	21.00 Gość Wiadomości	8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
19.20 S. „Leśniczówka”	16.20 „Figu Migu na planecie Czochras”	21.15 „Minęła 20.”	9.00 Informacje dnia	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
19.55 „Jeden z dziesięciu”	16.35 „Zwierzaki Czytaki”	22.00 „Nie da się ukryć”	9.15 „Wiesz - to też Polska”	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
20.30 Wiadomości	16.50 „Ale talent”	22.50 „W tyle wizji”	10.15 „Słowo życia”	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	17.00 S. „Leśniczówka”	23.30 „W tyle wizji Extra”	10.20 Muzyczne chwile	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
22.05 „Teatr Telewizji - Intryga i miłość”	18.00 Teleexpress	00.00 Info Wieczór	10.30, 20.30 S. anim.	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
23.35 „Powołany” dokument fab.	18.20 „Słownik polsko@polski”	00.30 „W akcji”	11.00 Informacje dnia	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
TVP KULTURA	18.55 „Kamperem po Południu”	TVP HISTORIA	11.15 „Rozmowy niedokończone”	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
8.00 „Muzyczne poranki”	19.15 „Polacy Światu”	7.00 „Był taki dzień”	12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
8.40, 14.45 „Informacje kulturalne”	19.30 „Informacje kulturalne”	7.00 „Informacje kulturalne”	12.30 „Tam ktoś jest!” film dok.	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
9.10 „Co dalej?”	19.45 „Czym żyje świat”	7.20 „Było, nie minęło”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioła Pańskiego	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
9.55 „Wydarzenie aktualne”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	7.40 „Był taki dzień”	13.03 Informacje dnia	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
10.20 „Zakazane zabawy” dramat	20.30 Wiadomości	7.45 S. „Pogranicze w ogniu”	13.20 S. „Przypadki	23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
12.00 S. „Blisko, coraz bliżej”	21.20 S. „Młody Piłsudski”	8.40 „W kotle historii”		23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
13.20 „Reżyserzy”		9.10 „Podróże z historią”		23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
14.15 „Mleko” dramat		9.35 „Był taki dzień”		23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
15.10 „Cwał” komediodramat		9.40 „Marzyciele”		23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.
17.05 S. „Pod jednym		10.05 S. „Przypadki psa Cywila”		23.25 „Syndrom Zimowników” film dok.

29 STYCZNIA

GODZ. 10.20

SERIAL ANIMOWANY „LEO DA VINCI” W TVP WILNO

TVP WILNO ZAPRASZA

Fantastyczne przygody 15-letniego Leonardo da Vinci, który jedzie do Florencji ze swoimi przyjaciółmi Lisą i Lollem, aby pracować w warsztacie Verrocchio. Tutaj zaprzyjaźnia się z Lorenzo de'Medici, którego rodzina jest w centrum spisku stworzonego przez tajemniczego człowieka sprzymierzonego z piratami. Leo będzie musiał pomóc swojemu nowemu przyjacielowi, pokonując wszelkiego rodzaju przeszkody i wykorzystując całą swoją kreatywność w tworzeniu prototypów swoich genialnych wynalazków.

twpwilno@tvp.pl[@tvpwilno](https://www.facebook.com/tvpwilno)wilno.tvp.pl